

GŁOS PIOTRKOWSKI

ORGAN WKŁK POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ

ROK III (VI)

SOBOTA, 10 CZERWCA 1950 ROKU

Nr 158 (1438)

Umowy polsko-niemieckie - dalszym wzmocnieniem obozu pokoju i ciosem godzącym w zbrodnicze plany imperialistów

BERLIN (PAP). — Podpisanie ostatecznych umów między Polską Ludową a Niemiec Republiką Demokratyczną wywołało głębokie wrażenie w niemieckiej opinii publicznej.

W swych komentarzach niemiecka prasa demokratyczna podkreśla historyczną doniosłość tych umów, stwierdzając, że stanowią one cenny wkład w dzieło pokoju i w dzieło przyjaźni między Polską Ludową a Demokratyczną Niemcami.

Zastanawiając się nad ogromnym znaczeniem politycznym umów warszawskich, „BERLINER ZEITUNG” pisze m. in.:

Polityka uznania granicy ustalonej w układzie poczdamskim, prowadzona przez postępowe siły niemieckie, a znajdująca dziś dobitne potwierdzenie

nie we wspólnej deklaracji o wytyczeniu ustalonej i istniejącej między obu państwami granicy nad Odrą i Nysą, przyniosła bogate owoce. Granica pokoju stała się podstawą przyjaźni, załamała się natomiast jej znaczenie jako atutu propagandowego podległości wojennych.

Dziennik przypomina, że poważną rolę dla przyjaznego ukształtowania się stosunków między Polską Ludową a Niemiec Republiką Demokratyczną odegrał niedawny zlot młodzieży niemieckiej w Berlinie. Delegaci polscy mogli wówczas przekonać się, że granicy na Odrze i Nysie będzie także również postępową młodzież niemiecką.

Kończąc dziennik stwierdza, że szczęśliwy rozwój stosunków polsko-niemieckich stał się możliwy dzięki rozbięciu faszyzmu i poparci młodzieży niemieckiej przez ZSRR.

„TÄGLICHE RUNDschau” przypomina, że imperialistyczni podżegacze wojny, pragnąc wykorzystać naród niemiecki do swych planów, weszli w kampanię rewizjonistyczną w sprawie granicy nad Odrą i Nysą. Granica ta, uzgodniona już w porozumieniu z mocarstwami zachodnimi na konferencji w Jaltie, miała być według nich jaskinią niezgody między narodami niemieckimi a polskimi.

Jednakże — pisze dziennik — naród niemiecki powziął decyzję. Uznał on granicę nad Odrą i Nysą jako granicę pokoju, wypowiedział się za pokojem przeciwko wojnie, za życiem przeciwko śmierci.

Dziennik stwierdza, że naród polski okazał narodowi niemieckiemu zaufanie. Niemcy zawdzięczają to zaufanie niezmordowanemu wysiłkowi swych postępowych sił demokratycznych w walce o pokój i o umocnienie ustroju demokratycznego.

Omarwiając zasady, na których opiera się stosunek gospodarczy NRD z Polską, dziennik podkreśla, że współpraca gospodarcza Niemiec z Związkiem Radzieckim, z Polską i z innymi krajami demokracji ludowej, umożliwiła Niemiec Republice Demokratycznej przeprowadzenie swych przebudowy gospodarczej niezależnie od wpływów kryzysów kapitalistycznych, niezależnie od manewrów kapitału finansowego USA.

„NEUE ZEITUNG” ogłasza artykuł poświęcony umowom warszawskim pod tytułem: „Nowa era w stosunkach polsko-niemieckich”.

Jak stwierdza agencja ADN, umowy z Polską podpisane w Warszawie przyjęte zostały z wielkim zadowoleniem w masach pracujących NRD, co znajduje wyraz w licznych rezolucjach, uchwałach na zebraniach robotniczych. Zarząd Krajowy Wolnych Niemiec Związków Zawodowych w imieniu przeszło milionowej rzeszy swych członków w prowincji Sachsen-Anhalt ogłosił uchwałę, stwierdzającą, że masy pracujące uczynią wszystko, by przyczynić się do wykonania w całej pełni umów zawartych w Warszawie. Pracownicy Izby Przemysłowo-Handlowej w Magdeburgu przyjęli również z radością umowy warszawskie jako krok o olbrzymim znaczeniu politycznym i gospodarczym.

Prasa radziecka o umowach zawartych między Polską i NRD

MOSKWA (PAP) — „Prawda”, „Izwestia” i pozostałe dzienniki ra-

dzieckie zamieszczają pełny tekst komunikatu PAP w sprawie umów zawartych między Rzeczpospolitą Polską, a Niemiec Republiką Demokratyczną oraz deklarację obu rządów. Wiadomości te, jak również komunikat o przyjęciu przez Prezydenta RP Bolesława Bierutę delegacji rządowej NRD, ukazały się w prasie radzieckiej pod ogólnym tytułem: „Pod znakiem umocnienia pokoju”.

Wydziały finansowe prezydów rad narodowych przejmują kompetencje izb i urzędów skarbowych

WARSZAWA (PAP). — W związku z wejściem w życie ustawy o terenowych organach jednolitej władzy państwowej, ulegają przeniesieniu do izb i urzędów skarbowych, urzędy wojewódzkich i powiatowych pełnomocników rządowych do spraw podatku gruntowego oraz urzędy rewi-

zyjne, akcyzowe i rejony kontroli akcyzowej. Ich kompetencje przejmują nowoutworzone wydziały finansowe prezydów wojewódzkich i powiatowych rad narodowych. Tworzone są również referaty finansowe gminnych rad narodowych. Dotychczasowy zakres działania

izb skarbowych oraz urzędów wojewódzkich pełnomocników do spraw podatku gruntowego zostaje włączony do wydziałów finansowych prezydów wojewódzkich i powiatowych rad narodowych oraz rad narodowych m. st. Warszawy i m. Łodzi. Ponadto do wydziałów tych wchodzi dział finansowy i podatkowy dotychczasowych wydziałów wojewódzkich i powiatowych rad narodowych i władz drugiej instancji, podległych ministrom: oświaty, pracy i opieki społecznej oraz Państw. Komisji Planowania Gospodarczego.

Wydziały finansowe prezydów wojewódzkich rad narodowych oraz prezydów rad narodowych miast Warszawy i Łodzi są władzami drugiej instancji w sprawach podatkowych i karno-skarbowych. Zakres działania urzędów skarbowych, rewizyjnych, akcyzowych, rejony kontroli akcyzowej oraz urzędów powiatowych pełnomocników do spraw podatku gruntowego zostaje włączony do wydziałów finansowych prezydów powiatowych rad narodowych. Do wydziałów tych wchodzi także dział finansowy i podatkowy dotychczasowych wydziałów powiatowych i zarządów miast powiatowych.

Wydziały finansowe prezydów powiatowych rad narodowych i rad narodowych miast, stanowiących powiaty miejskie — są władzami pierwszej instancji w sprawach podatkowych i karno-skarbowych.

W powiatach i miastach, na których terenie znajduje się kilka urzędów skarbowych oraz w miastach Warszawy i Łodzi — urzędy skarbowe zostają przekształcone w oddziały finansowe prezydów rad narodowych tych powiatów i miast.

W hołdzie wielkiemu uczonemu

Uroczyste odsłonięcie pomnika Miczurina

MOSKWA (PAP). — Uroczyste odsłonięcie pomnika uczonego radzieckiego Miczurina. U stóp pomnika zgromadziło się przeszło 30 tysięcy mieszkańców miasta i przedstawicieli pozostałych rejonów obwodu tambońskiego. Na zgromadzenie przybyły również delegacje uczonych z Moskwy, licznych wyższych uczelni rolniczych ZSRR, delegacje kolchozów i sowchozów z różnych obwodów oraz delegacje miast radzieckich.

Na zgromadzeniu przemawiali: sekretarz komitetu obwodowego partii — Wołkow, wiceprezydent Wszechzwiązkowej Akademii Rolniczej im. Lenina — Mosołow i dyrektor centralnego laboratorium genetycznego im. Miczurina — prof. Gorszkow. Przy dźwiękach radzieckiego hymnu państwowego odsłonięto pomnik dęta laureata Nagrody Stalinowskiej — M. Manizera. Jest to posąg z brązu wysokości 12,5 metra. Po zgromadzeniu liczne delegacje złożyły wieńce na mogile wybitnego uczonego radzieckiego.

7 czerwca na centralnym placu Mińskim odbyło się wielkie zgromadzenie oraz odsłonięcie pomnika Kici Miczurina. U stóp pomnika zgromadziło się przeszło 30 tysięcy mieszkańców miasta i przedstawicieli pozostałych rejonów obwodu tambońskiego. Na zgromadzenie przybyły również delegacje uczonych z Moskwy, licznych wyższych uczelni rolniczych ZSRR, delegacje kolchozów i sowchozów z różnych obwodów oraz delegacje miast radzieckich.

Na zgromadzeniu przemawiali: sekretarz komitetu obwodowego partii — Wołkow, wiceprezydent Wszechzwiązkowej Akademii Rolniczej im. Lenina — Mosołow i dyrektor centralnego laboratorium genetycznego im. Miczurina — prof. Gorszkow.

Przy dźwiękach radzieckiego hymnu państwowego odsłonięto pomnik dęta laureata Nagrody Stalinowskiej — M. Manizera. Jest to posąg z brązu wysokości 12,5 metra.

Po zgromadzeniu liczne delegacje złożyły wieńce na mogile wybitnego uczonego radzieckiego.

Szerokim echem odbił się wśród załóg fabryk sprężu górniczego apel brygady J. Szulca

KATOWICE (PAP). — Apel brygady górniczej J. Szulca szerokim echem odbił się wśród załóg fabryk maszyn i sprężu górniczego, które ulepszeniem metod wytwórczych i wzmocnieniem tempa budowy urządzeń mechanicznych, postanawiają przyjąć z pomocą towarzyszy pracy w kopalniach.

W dniu 7 bm., do współzawodniczą przystąpiły dalsze załogi robotnicze m. in. Rybnickiej Fabryki Maszyn Górniczych, Zabrzejskiej Fabryki Maszyn Górniczych i Piotrkowskiej Fabryki Maszyn Górniczych.

Na wezwanie brygady górniczej J. Szulca odpowiedziała również za-

łoga Fabryki Lamp Górniczych w Katowicach, podejmując konkretne zobowiązania podniesienia wydajności pracy.

M. in. robotnicy warsztatów montażowych zobowiązali się wykonać roczny plan produkcji lamp karbidowych na trzy miesiące przed terminem.

Spośród zobowiązań, podjętych przez załogę Zabrzejskiej Fabryki Maszyn Górniczych wyróżnia się postanowienie robotników warsztatów konstrukcji stalowych, którzy do końca bieżącego roku wykonają ponad plan 50 ton aparatów ratowniczych wartości ponad 10 mln. złotych.

Haniebne represje w Niemczech Zach. wobec młodych bojowników o pokój

BERLIN (PAP). — Jak donosi agencja ADN, przedsiębiorcy zachodnio-niemieccy zwalniali z pracy młodych bojowników o pokój, którzy brali udział w ogólnoniemieckim zlocie młodzieży w Berlinie. Zwolnionych zostało m. in. 10 pracowników hamburskiej firmy budowlanej „Sektark” firmy „American

Tobacco Co.” za udział w zlocie została zwolniona ze swego stanowiska i pracuje obecnie jako woźna pod ścisłym nadzorem policji. Represje wobec zwolenników pokoju wywołały oburzenie wśród ludności ogólnoniemieckiej. W licznych fabrykach uchwalane są protesty przeciwko nielegalnemu postępowaniu władz.

Czou En-lai przyjął ambasadora RP

PEKIN (PAP) — W środę minister spraw zagranicznych centralnego rządu ludowego Czou En-lai przyjął Juliusza Burgina, pierwszego ambasadora Rzeczypospolitej Polskiej w Chińskiej Republice Ludowej. Podczas przyjęcia obecni byli Wu Hsiu-czuang, dyrektor departamentu do spraw ZSRR i Europy Wschodniej oraz Wang Czo-ju, szef protokołu dyplomatycznego.

Misja dyplomatyczna NRD udala się do Chin

BERLIN (PAP) — Agencja ADN donosi, że w czwartek udał się samolotem do Chin członkowie misji dyplomatycznej Niemiec Republiki Demokratycznej w Chińskiej Republice Ludowej.

Szefem misji został mianowany ambasador Johannes Koenig z rangą ambasadora, dotychczasowy redaktor naczelny dziennika „Saechsische Zeitung” w Dreźnie.

Pierwszy ambasador Chin Ludowych w Polsce

PEKIN (PAP) — Agencja Nowych Chin donosi, że pierwszym ambasadorem Chińskiej Republiki Ludowej w Rzeczypospolitej Polskiej został mianowany gen. Peng-Ming-Czi.

Ambasador I. K. Wende przybył do Warszawy

WARSZAWA (PAP). — W dniu 7 bm. powrócił odwolany z Belgradu ambasador RP Jan Karol Wende.

Ambasadora Wende go witali na dworcu dyrektor departamentu MSZ Wiesław Sobierajski i dyrektor biura personalnego MSZ Stefan Wiślicki.

Z frontu pokoju

17 MILIONÓW PODPISÓW POD APELEM W NRD.
BERLIN (PAP). — Do dnia 8 bm. w Niemiec Republice Demokratycznej podpisało Apel Sztokholmski około 17 milionów osób.

CHINCY MASOWO PODPISUJĄ APEL
PEKIN (PAP). — W prowincji Kirin (Mandżuria) Apel Sztokholmski podpisało już około miliona chłopów. Masowo podpisuje Apel również chińska ludność prowincji Sun czian. Dotąd w prowincji tej Apel podpisało 540 tysięcy osób.

W Mukdenie zebrano już 700 tysięcy podpisów, w Charbinie — 400 tysięcy.

AKCJA ZBIERANIA PODPISÓW W FINLANDII

HELSINKI (PAP). — Do dnia 7 bm. włącznie podpisało w Finlandii Apel Sztokholmski 150 tysięcy osób. Największy procent ludności podpisał Apel w miejscowości Ekenäs, w której niedawno przemawiał zbrodniarz wojenny Tanner, wygłaszając swe przemówienia w tych miejscowościach, które uważane są za „ostoję” pravicowców socjal-demokratów.

Oburzające pogwałcenie uchwał sojuszniczych Zachodnie władze okupacyjne zezwalają na produkcję materiałów wojennych w Niemczech Zachodnich

MOSKWA (PAP). — Agencja TASS donosi z Berlina: Wychodzący z amerykańskiej strefy okupacyjnej dziennik „Tagesspiegel” donosi, że 3 wysocy komisarze zachodnich mocarstw okupacyjnych wydali w dniu 5 czerwca rozporządzenie, zezwalające na produkcję materiałów wojennych w Niemczech Zachodnich. W ten sposób zachodnie władze okupacyjne po raz pierwszy w sposób oficjalny

potwierdziły, że wbrew wspólnie powziętym uchwałom mocarstw sojuszniczych — w Niemczech Zachodnich produkowane będą materiały wojenne.

W związku z tym dziennik „Neues Deutschland” zamieszcza na swych łamach artykuł, w którym pisze:

Monopolom zachodnio-niemieckim „zezwolono”, a więc rozkazano

produkować materiały wojenne. Armaty zamiast masła — takie widać jest hasło imperialistów amerykańskich, ministrów finansów z Bonn — Scheffera i innych — skoro miliardy marek wydatków okupacyjnych wykorzystywane są przez mocarstwa zachodnie wyłącznie na przygotowanie do wojny przeciwko ZSRR, krajom demokracji ludowej i Niemiec Republice Demokratycznej.

Ale hasło to nie jest nowe i oryginalne. Pochodzi ono od Hitlera i Goeringa, którzy skończyli tak, jak w przyszłości powinni skończyć wszyscy zbrodniarze wojenni. Dziennik ostrzega przed niedocenianiem niebezpieczeństwa nowej wojny i wzywa naród niemiecki do dalszego wzmocnienia walki z planami imperialistów. Jedność narodu w walce o pokój — to rękojmią pokoju — kończy dziennik.

Na rozkaz Mac Arthura

Faszystowski terror szaleje w Japonii

PEKIN (PAP). — Z Tokio donoszą: Radio japońskie ogłosiło komunikat, stwierdzający, że japońska prokuratura generalna „studuje zagadnienie”, czy ostatnie dyrektywy Mac Arthura nie oznaczają delegalizacji partii komunistycznej.

Reakcja japońska szaleje. Policja jest w stanie ostrego pogotowia. Zakazano wszelkich wieców i zebrań zarówno pod otwartym niebem, jak i w pomieszczeniach zamkniętych. Zjazd Związku Zawodowego Metalowców, wyznaczony na 6 bm. — został w ostatniej chwili zakazany.

Aresztowano wybitnych działaczy związków zawodowych — Makahiro i Sindo.

PEKIN (PAP). — Z Tokio donoszą, że Komitet Centralny Komunistycznej Partii Japonii ogłosił odezwę do wszystkich patriotów japońskich w związku z antykomunistycznymi dyrektywami gen. Mac Arthura. Odezwa stwierdza, że dyrektywy Mac Arthura, zmierzające do delegalizacji partii komunistycznej, godzą w żywotne interesy japońskiego społeczeństwa japońskiego, w suwerenność państwową Japonii i zmierzają do przekształcenia Japonii w bazę wypadową imperializmu amerykańskiego.

Nowy reakcyjny rząd w Belgii przygotowuje powrót króla-zdrajcy

BRUKSELA (PAP). — Były minister spraw gospodarczych w gabinecie Spaaka — Jean Duvieusart — utworzył rząd jednopartyjny, składający się wyłącznie z przedstawicieli reakcyjnego stronnictwa chrześcijańsko-społecznego. Najważniejsze teksty otrzymane przez rządy skrajnie prawicowego skrzydła partii. Ministrem spraw zagranicznych mianowany został Van Zeeland.

28 lub 29 bm. odbędzie się pierwsze po wyborach posiedzenie parlamentu belgijskiego, na którym po raz pierwszy zostanie wniesione o udzielenie wotum zaufania nowoutworzonemu rządowi Premier Duvieusart zamie-

rza bezpośrednio po uzyskaniu wotum zaufania zwołać Izbę Deputowanych i Senat na wspólne posiedzenie w celu zniesienia „ustawy o regencji”. Premier Duvieusart zapowiedział, że po sprowadzeniu skompromitowanego współpracownika z Niemcami b. króla Leopolda rząd uzna swą „misję” za skończoną.

W Brukseli wyczuwa się znaczne napięcie sytuacji. Nawet reakcyjni przywódcy prawnicy socjaldemokratycznej pod naciskiem oburzenia mas pracujących zmuszeni są odstępować się od planów nowego rządu. Nowy rząd dysponuje w parlamencie większość dwóch głosów

Dnia 6 bm. zostały podpisane w Warszawie układy między Rzeczpospolitą Polską, a Niemiec Republiką Demokratyczną. Na zdjęciu: podpisują wiceprzewodniczący PKPG minister E. Syzr (ze strony polskiej) i wiceminister planowania B. Leuschner (ze strony NRD). (Fot. AR — Zygmunt Wdowiński)

Zobowiązania długofalowe

— podstawa wykonania planów

Fatalne niedociągnięcia w PZPB Nr 4

Robotnicy PZPB Nr 4 przed kilku miesiącami podjęli zobowiązania długofalowe, oparte na podniesieniu do górali, oparte na podniesieniu do górali, oparte na podniesieniu do górali. W konsekwencji zobowiązania te mają się przyczynić do przedterminowego wykonania planu produkcyjnego całych zakładów. Wydawało by się więc, że sprawa zobowiązań długofalowych powinna leżeć na sercu zarówno administracji, jak i rady zakładowej oraz organizacji partyjnej. Na leżało by przypuszczać, że „długofalowcy” otoczeni są opieką, że wszyscy troszczą się o to, aby wykonali oni swe zobowiązania. Niestety, myliłby się ten, kto by tak przypuszczał. W PZPB Nr 4 zobowiązania długofalowe nie są, niestety, przedmiotem niczyjej troski.

Referat współzawodnictwa tylko pisze...

Kierownik referatu współzawodnictwa, tow. Cieciura, owszem, co miesiąc pilnie wpisuje w odpowiednich rubrykach wyniki, uzyskiwane przez tkaczy i przadki. Dziwne jednak, że nie zaniepokoił go dotychczas fakt stalego zmniejszania się liczby osób, wykonujących zobowiązania. Ani kierownictwa zakładów, ani rady, ani organizacji podstawowej, nie zalarmował dotychczas tym, że w ostatnim miesiącu aż 65 procent „długofalowców” nie wypełniło swych zobowiązań. Referat współzawodnictwa w PZPB Nr 4 zamknął się w sposób biurokratyczny w papierkach — o czym świadczą wypowiedzi robotników — nie ma kontaktu z załogą i nie interesuje się tym, jakie przyczyny wpłynęły na osłabienie współzawodnictwa długofalowego.

„Długofalowcy” pozostawieni bez opieki

A oto, co dzieje się na salach produkcyjnych, co utrudnia pracę robotnikom, co hamuje rozwój współzawodnictwa: Zespół młodzieżowy kol. Żóraw, pracujący na 32 krosnach, podjął zobowiązanie wykonania bazy w 105 proc. przy 71 proc. primy. W kwietniu uzyskał zaledwie 97 proc. wykonania bazy i 61 proc. primy. Nic dziwnego. Zespół ten nie miał ani jednej pomagaczki i dopiero trzeba było interwencji przewodniczącego koła ZMP, kol. Żórawka, aby kierownictwo tkalni zdecydowało się wreszcie przydzielić młodemu, z których każde pracuje na 32 warsztatach — 2 pomagaczki. Oczywiście, wyniki od razu uległy poprawie, chociaż, jak twierdzą prawie wszyscy tkacze, istnieje tutaj jeszcze wiele trudności, których usunięciem nie ma się kto zająć. A więc osnowy są kiepskie; przy zakładaniu brzegów nici płaczą się i skręcają. Brak wałków na szerokie krosna, skutkiem czego tkacze muszą wyczekiwać, aż po skończeniu sztuki pusty wałek zostanie przyniesiony z powrotem z przegladali do tkalni. Brak odpowiednich szubów do krosien staje się także powodem częstych postojów.

Co się tyczy przadek, to skarżą się, że przędza z oddziału przygotowawczego nie jest dostarczana regularnie, co wywołuje postoje maszyn. A przecież — mówią tow. Polakowa i Legocka — my chcemy przecież wypełnić nasze zobowiązania!

Sprawa, którą się nikt nie interesuje

Na próżno staramy się znaleźć kogoś, kto by naprawdę interesował się sprawą długofalowych zobowiązań.

Nie otrzymali takiego polecenia, że nie zostali doprowadzeni do maszyn, nie ma też wykresów, obrazujących osiągnięcia współzawodniczących, albo też ugięli się wobec trudności, nie odczuwając jakiegokolwiek zainteresowania się ich pracą. Nie trzeba chyba powtarzać znanych już, a tak często używanych oświadczeń, że: „tą sprawą powinna się wreszcie zająć administracja, rada itd. itd.”. Jest przecież oczywiste, że taki stan nie może trwać dłużej, że jeśli „Baweliana Czwórka” chce rze czywiście wykonać przed terminem swój plan roczny, musi oprzeć się na realizacji indywidualnych i zespołowych zobowiązań produkcyjnych. Musi jak najszybciej wyciągnąć na światło dzienne listę długofalowców, zbadać ich warunki pracy, przystąpić wraz z nimi do walki o wykonanie tego, do czego się zobowiązali.

M. K.

Ludzie są — trzeba umieć ich znaleźć

MPB musi bardziej interesować się swymi kadrami

— Podstawowe zagadnienie polityki kadrowej... polega na tym, żeby zorganizować i usprawnić metodę poznawania ludzi w toku ich pracy i obserwacji ich wzrostu i ich życia. Wiedzieć, kto i jak rośnie — pomagać, by ludzie rośli szybciej — oto cała tajemnica polityki kadrowej, wypróbowanej leninowsko — stalinowskiej polityki kadrowej. — (Z referatu tow. Bieruta na IV Plenum KC PZPR).

— Brak nam kierowników robót. W obliczu coraz poważniejszych zadań, jakie mamy do spełnienia, wzrastającej liczby domów, przeznaczonych do remontu i nowych budowli, jakie mamy wznosić — nie mamy dość ludzi... — słyszymy w Dyrekcji Miejskiego Przedsiębiorstwa Budowlanego. — O, proszę tylko spojrzeć na zapotrzebowanie nie wysłane do Urzędu Zatrudnienia... — mówi wicedyrektor tow. Wesolowski.

Rzeczywiście, zapotrzebowanie o bejmuje, przeszło 1000 osób. M. in. MPB zabiega o mistrzów ciesielskich i murarskich.

— Jak przedstawia się w MPB zagadnienie awansowania robotników budowlanych na majstrów? — pytamy.

Okazuje się, że na ogólną liczbę 2356 robotników awansowano ostatnio zaledwie 25, (w tej liczbie ani jednej kobiety), co stanowi ok. 1,06 procent załogi. Wprawdzie 1 maja br. przyznano awans na majstrów jeszcze 18 uczestnikom kursów budowlanych organizowanych przez MPB, jednakże do tej pory nie uregulowano ich sytuacji — nie przeszerogowano ich do właściwej grupy pracowników i wypłaty otrzymują oni systemem zaliczkowym, co bynajmniej nie zachęca tych ludzi do wzmocnienia pracy. Gdybyśmy na wet do liczby 25 awansowanych w maju, to jeszcze procent ten byłby niedostateczny w porównaniu z ilością ludzi, zatrudnionych w MPB.

Wśród wysuniętych znajduje się nieznaczny procent robotników, którzy przeszli odpowiednie przeszkolenie na kursach budowlanych, zorganizowanych przez MPB. Znajdują się jednak i tacy, których awansowano mechanicznie, i pozostawiono bez opieki i pomocy własnemu losowi. Tak przedstawia się na przykład sprawa z Janem Łagutem — goncem, który został pracownikiem biurowym. Podobnie formalnie tylko przeprowadzono awans robotni-

Wybór i dobór

Wychodzący w Paryżu tygodnik filmowy „Cinéma”, zajmując się — za odpowiednim wynagrodzeniem w dolarach propagowaniem hollywoodzkiej smutnicy. W celach informacyjnych tygodnik podaje stale spisy filmów amerykańskich, wyświetlanych w kinach Paryża. Oto jeden z ostatnio opublikowanych opisów repertuarowych:

„Dwóch morderców u wariatów”, „Bandyci z wielkich dróg”, „Banda morderców”, „Niewidzialny zabójca”, „Mordercy z Kalkuty”, „Najemny morderca”, „Morderca w domu obłąkanego”, „Krew na śniegu”, „Król złodziei”, „Portret mordercy” i jeszcze siedem innych, o bardzo podobnych tytułach, w których słowo: „morderca” odwołuje się do wszystkich przypadków.

Wybór, istotnie, obfity — ale dobór, powiedzielibyśmy, jednak trochę jednostronny.

Dlatego też nie zadowolimy paryżanów, karmionych aż do niestrainności i skreślonych tym zaalantycznym filmowym paskudstwem. A weźmy jeszcze pod uwagę, że za tę truciznę — musi Francja płacić, i to słono, amerykańskim producentom. O! dola, a raczej — niedola narodów zachodnio-europejskich, których niegodne rządy sprzedają się imperialistom amerykańskim.

B. D.

Z frontu walki

o socjalistyczną dyscyplinę pracy

W dniu wczorajszym w PZPB Nr 4 nieobecność nieusprawiedliwiona wynosiła 0,01 proc. Do pracy spóźnili się o 25 minut Kazimierz Wojtas i Wanda Krebs.

W Państwowych Zakładach Uszczelnienia i Wyróbów Asbestowych nie zanotowano żadnej nieusprawiedliwionej nieobecności. Do pracy spóźniła się 10 minut Feliks Węglowski.

W ZPJC Nr 8 nieobecność nieusprawiedliwiona wynosiła 0,01 proc. Spóźniła się o 10 minut do pracy Albina Zrycka.

W PZPW Nr 6 nieusprawiedliwiona nieobecność wynosiła 0,05 proc. Do pracy spóźniła się 10 minut Urszula Olewska.

Nasi korespondenci piszą

Pomagać racjonalizatorom

Dotychczasowe osiągnięcia ruchu racjonalizatorskiego wśród pracowników PKP nie wyczerpują jeszcze możliwości szerokiego rzesz kolejarzy z poszczególnych służb. Przyczyną tego jest zaniedbanie akcji popularyzacyjnej racjonalizatorstwa ze strony zarówno czynników związkowych, jak i administracyjnych.

Popularyzacji racjonalizatorstwa więcej uwagi poświęcić powinny przede wszystkim organizacje związkowe, tj. miejscowe koła ZZK, a na poszczególnych zakładach pracy — jak odcinki drogowo, parowozownie, stacje, odcinki sygnałowe itp., sprawą tą powinny zająć się sekcje fachowe.

Nie można dopuścić, żeby poszczególne pracownicy, wskutek nieotrzymania pomocy przy realizowaniu swego pomysłu, zniechęceni trudnością, przychodzili do wniosku, że wskutek braku wyższego wykształcenia zawodowego, nie mogą dokonywać usprawnień. Trzeba zrozumienie wagi szkolenia ideologicznego stosunek wobec kursów partyjnych i poczyni należyte kroki dla zabezpieczenia na kursach odpowiedniej frekwencji.

Braki, które wykazuje szkolenie partyjne w Cewce Nr 1, stają się szczególnie jaskrawe na tle ostatnich uchwał IV Plenum KC PZPR. Dlatego sądzić trzeba, że egzekutywa zmieni swój dotychczasowy bezkrytyczny, niefrasobliwy, wykazujący

niezrozumienie wagi szkolenia ideologicznego stosunek wobec kursów partyjnych i poczyni należyte kroki dla zabezpieczenia na kursach odpowiedniej frekwencji.

A. Dobraczyński
korespondent z Cewki Nr 1.

ba, aby szerokie masy kolejarzy myślały i pracowały nad usprawnieniami, mającymi na celu usprawnienie pracy taboru kolejowego.

Dla wielu kolejarzy, którym stoja na drodze jakieś trudności przy opracowaniu projektów, z pomocą może przyjść Klub Postępu Technicznego DOKP Łódź, mieszczący się na Dworcu Łódź-Fabryczna, wyposażony w kręślarnię, bibliotekę techniczną. W klubie codziennie pełnią dyżury od godz. 16 do 18 fachowcy, którzy zgłaszającym się chętnie udzielają wszechstronnej pomocy i porady.

Wszystkie koła ZZK powinny na zebraniach podać do wiadomości ogółu pracowników o istnieniu tej ważnej placówki.

H. Jacak
korespondent „Głosu” z PKP Łódź-Widzew.

Chłopi gromady Boryszów w akcji zbierania podpisów pod Apelem Sztokholmskim

W ramach akcji łączności z wsią robotnicy naszych zakładów udali się do gromady Boryszów w powiecie piotrkowskim. Stwierdziliśmy tam, że tak samo, jak to ma miejsce w mieście, chłopci na wieś pilnie biorą udział w kampanii zbierania podpisów pod Apelem Sztokholmskim. Każdy z mało czy średniorolnych chłopów zdaje sobie sprawę z doniosłości sprawy i Apele podpisuje.

Oto, co oświadcza w rozmowie średniorolni chłopci — Gajda, Sudra, Bartłomiejczyk:

— Chcemy pokoju, bo wiemy, co niesie ze sobą wojna. Już odczuliśmy ją na własnej skórze. My chcemy w spokoju pracować dla siebie, dzieci i całej Polski. Naszym obowiązkiem jest bronić pokoju — tak mocno, jak każdy z nas potrafi.

Te i inne wypowiedzi świadczą dobitnie o tym, że chłopci z Boryszowa, jak jeden mąż, złożą podpisy pod Apelem Pokoju.

St. Bocheński

Ambulatorium bez lekarza

W ambulatorium naszej wykończalni był zawsze lekarz Ubezpieczalni Społecznej, któremu podlegał teren Tkalni Nowej i Wykończalni. Ostatni lekarz, dr Genowefa Joczowa, jako lekarz chorób wewnętrznych i kobiecych, troskliwie opiekowała się pacjentami. Robotnicy naszych zakładów bardzo ją chwalili. W styczniu br. Ubezpieczalnia rozwiązała swą umowę z dr Joczową. Dr Joczowa odeszła z dniem 31 marca i od tego czasu pozostajemy bez opieki lekarskiej. Rada zakładowa interweniowała w Ubezpieczalnię, prosząc o pozostawienie na naszym terenie lekarza. Ubezpieczalnia zgodziła się

pozostawić nadal dr Joczową, lecz potwierdzenie nadeszło wtedy, gdy doktor już odeszła. Upięknijmy już pełne 2 miesiące, a ambulatorium jest bez lekarza, co wpływa ujemnie również na produkcję, gdyż robotnicy zmuszeni są udawać się do lekarzy rejonowych, opuszczając cały dzień pracy. Zwracamy się więc jeszcze raz do Ubezpieczalni, prosząc o przydzielenie lekarza na nasz teren, na którym pracuje kilka tysięcy robotników.

St. Matusiak
korespondent z PZPB im. Stalina

Woda zalewa salę...

Nie potrzeba chyba podkreślać jak bardzo wydajność pracy podnosi wykonywanie jej w czystych, widnych salach, przy dobre utrzymaniu maszynach. O tym wie każdy.

O tym jednak najwidoczniej zapomniano w PZPJG Nr 8. Od dłuższego już czasu w fabryarni sączy się woda z uszkodzonych rur wodociągowych, zalewając pokój, tworząc na sali produkcyjnej grząską bałkotę. Interweniowano już w tej sprawie u sekretarza oddz. org. partyjnej i postanowiono, że usunięciem uszkodzenia rur zajmie się kierownik wykończalni i majster farbiarni. Postanowienia tego jednak nie wprowadza się jakoś w czyn. Woda dalej przecieka, a robotnicy muszą brodzić po kałużach, co może zresztą łatwo spowodować poślizgnięcie się i nieszcześliwy wypadek.

G. WITCZAK
korespondent z PZPJG Nr 8

Oto jeden z przykładów podejmowania głosownych uchwał i zaleceń bez natychmiastowego wprowadzenia ich w

życie. Jest to typowe — biurokratyczne podejście do potrzeb robotnika, podejście, które nie ma prawa obywatelstwa w Polsce Ludowej.

Wadliwe tartki w Nowej Tkalni

Niedawno założyłem na krosna, znajdujące się na mojej partii, artykuł Nr 80. Okazało się, że na wielu warsztatach tartki były zdarte i nie ciągnęły towaru. Gdy poleciłem naprawić nowe tartki, przekonaliśmy się, że te działają jeszcze gorzej niż stare. Jakże więc tkacze dobrze pracować, jeśli tkanina zamiast przesuwania się naprzód, cofa się, i wówczas rwa się nici osnowy, szczególnie na brzegach.

Dobra tartka winna być drobna,

robotników na stanowiska podmajstrzych, majstrów itp.

Kursy organizowane przez MPB również nie były otoczone odpowiednią opieką i troską ze strony przedsiębiorstwa. Najdobitniejszym tego dowodem jest fakt ogromnej fluktuacji ludzi, uczestniczących w kursach. Odpływali oni w wielu wypadkach, nie wiadomo kiedy i nie wiadomo dokąd, przerywając naukę. A przecież, gdyby tak się nie było, można by znaleźć i dobrać na kursy robotników budowlanych, którzy nie zajmowałyby bezużytecznie miejsca na kursie, a po ich ukończeniu mogliby owocnie i wydajnie pracować.

Jak dotychczas, kierownictwo MPB nie skierowało ani jednego uczestnika kursu, ani jednego robotnika do szkoły budowlanego lądowego, która istnieje w Łodzi, tuż pod bokiem MPB. Zdarzały się tylko sporadyczne fakty, że robotnicy z własnej inicjatywy, bez żadnego udziału dyrekcji, czy wydziału personalnego, zgłaszali się do tej szkoły, kształcącej kadry techników budowlanych.

Zbyt mało, jak wynika z przytoczonych przez nas licznych przykładów, MPB liczyło na własne kadry, w zbyt małym stopniu liczyło na istniejące na jego terenie rezerwy.

Przed MPB stoi obowiązek sumiennego przeglądu zatrudnionych kadr, bacznego i rzetelnego wglądu się w materiał ludzki, jakim MPB dysponuje. Zainteresowanie się przebiegiem pracy wysuwających się na czoło robotników, badanie ich ustosunkowania się do powierzonych im zadań z pewnością pozwoli uzupełnić kadry kierownicze w szerszym, niż dotychczas zakresie. Szkolenie tych ludzi, stała troska o ich rozwój w toku pracy, kierowanie ich do szkół budowlanych — oto środki, które zapewnią MPB prawidłowy i systematyczny dopływ wartościowych kadr.

IV Plenum nakreśliło wytyczne naszej polityki kadrowej. Przeniesienie tych wytycznych na teren MPB i wyłączenie z nich szkodliwych wniosków — oto zadania stojące przed organizacją partyjną, dyktującą i radą zakładową przedsiębiorstwa.

M. Zaleyska.

Wadliwe tartki w Nowej Tkalni

musi mieć uwypuklenia niskie i przeźdurowane tak, aby była ostra i nie ślizgała się po tkaninie. Takich tartek brak w naszej tkalni. Nasz wydział techniczny winien niezwłocznie zawiadomić zakłady, wytwarzające owe tartki, że ich produkcja wywołuje poważne niedociągnięcia, i zobowiązać kierownictwo tych zakładów do ulepszenia swych wyrobów.

W. Koliński
korespondent „Głosu” z PZPB im. Stalina.

Wielki pisarz epoki wiktoriańskiej

(w 80-lecie śmierci Karola Dickensa)

9 czerwca minęło osiemdziesiąt lat od śmierci wielkiego realistę epoki wiktoriańskiej, Karola Dickensa. Z plejady prozaików angielskich XIX stulecia, uprawiających tematykę społeczną, Dickens zyskał sobie największą popularność. Dzieło tego, jak go trafnie nazwał Mehring, „Anglika od stóp do głów, który nigdy nie przestał być angielskim kockiem”, pisarza wyrosłego z angielskiej tradycji mieszczańskiej, zawodziły jeszcze za jego życia do wszystkich zakątków kuli ziemskiej.

Dickens wspominał zazwyczaj jako pisarza o niezwykle wrażliwym sercu i poczuciu moralnym, jako prozaika „ludzkiej dobroci”. Żył wśród nas mit Dickensa pochylającego się ze smutkiem nad niedzą ludzką, przejętego krzywdą i cierpieniem. Był krytycy, który widział w jego uśmiechu i zasmuceniu pewną surowość, bodajże groźbę. Ile w tym prawdy, ile przesady? Co ze wzruszeń dickensowskich przetrwało, co uwiódło w ciągu stulecia? Które prawdy jego dzieła stały się, które nie wytrzymały próby czasu?

Karol Dickens urodził się w roku 1812, kiedy na kontynencie zgłaszała rewolucja Napoleona. Podczas, gdy w Europie młoda burżuazja poczęła zbierać owoce 1789 roku, w Anglii od dawna dokonywały się zmiany, które ją przekształcały w kraj przemysłowy. W Anglii rozpoczęła się też wcześniej walka klasowa proletariatu z burżuazją, walka o przebiegu ostrym i niezwykle dramatycznym.

W tym samym okresie, kiedy bohater najlepszej powieści Dickensa — mister Pickwick rozjeżdżał bezrosko po obszarach angielskiej prowincji, w wielkich ośrodkach przemysłowych rozgrywały się sceny zgromażeń i wielkich straszydłach. Miasta były widownią straszliwych starć między proletariatem a burżuazją. Te walki podjęte przede wszystkim ruchem czystości, pierwszy na szeroką skalę zakrojony ruch obywatelski o charakterze politycznym. „Angielska burżuazja, pisał Engels, nauczyła się w okresie czystości, do czego się zdolny... lud... bardziej niż kiedykolwiek mniemano, że należy lud trzymać w ryzach”.

Jowialny Pickwick wyruszył wraz z Towarzystwami w pierwszą podróż o kraju w maju 1827 roku. W tym czasie i w latach następnych doszło do sennych starć na ulicach Bristolu między wojskami i robotnikami, którzy zdobyli wieśnię miejską i palili pałac biskupa. W Birminghamu wybuchły walki uliczne, wszędzie demonstrowały zgodność tłumy, wszędzie szalał terror klasy posiadającej, która rozprawiała się z rewoltą. Tak wyglądał ów początek „błogosławionej ery wiktoriańskiej”. Te szczegóły nie są obojętne przy lekturze Dickensa.

Pierwszy etap twórczości

Dickens był dzieckiem nędzy, które wychowało się w ponurych przedmieściach Londynu. Wiele szczegółów jego młodości znajdziemy w powieści „Oliver Twist”. Jako syn drobnego urzędnika marynarki, który w końcu zawiódł go do więzienia za „rugi”, rychło zapoznał się z „błogim” skutkami kapitalistycznej gospodarki i ustawodawstwa. Dzieciństwo spędził w biedzie i straszliwych warunkach. „Moje dzieciństwo nie było nigdy dzieciństwem”, wspominał później. Zdobywszy z trudem jakieś wykształcenie, został stenografem w parlamencie, później dziennikarzem, aby wreszcie przerzucić się do pracy piśkarskiej.

Rozpoczął ją drobnymi szkicami; 25 roku życia zastąpił już jako autor „Klubu Pickwicka”, wspaniałej i humoru opowieści o przygodach czterech wywodzących się ze stanu średniego członków klubu Pickwicka.

Sława Dickensa wybuchła jak raketa. Po roku ukazał się „Oliver Twist”, powieść piętnująca nieludzie warunki panujące w angielskich domach opieki nad dziećmi, wkrótce potem „Nicholas Nickleby” — po prostu krytykująca szkolnictwo angielskie. Ze znakomitszych powieści, które Dickens napisał dwadzieścia (nie bierzmy mnożstwa opowiadań, szkiców, wierszy, wspomnień itp.), należy wspomnieć między innymi: „Sklep starożytności”, „Dombey i syn”, „Dawid Copperfield”, „Ciężkie czasy”, „Młoda Dorrit”. Autor porusza w nich problemy angielskiego ustawodawstwa, wychowania, szkolnictwa itp.

We wszystkich tych dziełach pojawia się Dickensa jako rzeczniczek okrutnej tradycji mieszczańskiej. To określenie nie wyczerpuje jednak pełni zjawiska literackiego, które reprezentował Dickens. Tam, gdzie przemawia Dickens — ideolog, zabiera głos moralista i reformator, niewątpliwie bierze zór libe-

Autor „Olivera Twista” nigdy nie przestał być wiernym poddanym królowej Anglii, jego spojrzenie nie prze-darło się przez mroki epoki wiktoriańskiej. W utworach Dickensa nie znajdziemy nie z gwałtownych konfliktów, które w pierwszej połowie XIX wieku wstrząsały Anglią. Dickensa interesowali raczej ludzie, których opisywał, ich moralne cechy i niehu-manitarne praktyki instytucji ówczesnego życia społecznego.

W obronie skrzywdzonych i poniżonych

Z drugiej jednak strony dobroć serca i doskonały zmysł obserwacyjny otworzyły mu oczy na złą i nie-ludzką rolę kapitalizmu, a jego realistyczny geniusz pozwolił mu opisać wstrząsające życie klas uboższych. Z tego punktu widzenia twórczość jego stanowi przełom w rozwoju literatury realistycznej angielskiej.

Bohaterami utworów Dickensa są ludzie wyrzuceni poza nawias życia społecznego, pracujący nędzarze lub elementy zupełnie zdeklasowane. Pisarz wydobyl te postaci na światło dzienne z najohydniejszych dzielnic robotniczych Londynu, z piwnic zabawionych światła i słoneca, z melin-łodziejek, domów sierocych itp. Autor „Cooperfielda” znajdował swoich bohaterów tam, skąd sam przyszł.

Dickens, niechmy nowoczesny Wer-giliusz przybrany w angielski tu-niek, oprowadza nas po piekle wielkie-go miasta kapitalistycznego.

Tak mają się rzeczy, gdy do gło-su dochodzi realista. Gorzej bywa

tam, gdzie w sukces pęchodzi mu-myśliciel.

Tutaj triumfuje tradycjonalizm na-całej linii, powodując nawet sposto-szenia w estetycznej konstrukcji di-ckensowskiej powieści.

Dickens był rezeronem społecz-nym, w jego utworach nie widać śla-du pełnej koncepcji ni systematu fi-lozoficznego. Atakował instytucje ży-cia społecznego po to, aby je popra-wić, nigdy aby je zmienić. Bał się re-wolucji, wierzył, że dobro samo za-triumfuje na świecie. W każdym nie-mal utworze Dickensa lotrzykowie ponoszą klęskę, dobrzy ludzie zwycię-zają. Jego bohaterowie są albo źli, albo dobrzy, w zepsuciu lub zacho-waniu prostolinijni, schematyczni.

Optymizm pisarza nie kwestiono-wał zasad ustroju, a tylko zagodził uśmiechem lub sentymentem rażące skutki niesprawiedliwości społecznej. Dickens był sentymentalny, nigdy groźny. Tam gdzie wprowadzał do powieści dramat społeczny, gubił się i zawodził. Przykładem niech służą „Ponury dom” i „Opowieść o dwóch miastach”.

Tam, gdzie Dickensa nie kpowal reformistyczny ideolog, powieść jego lśni niespożywalnym blaskiem. Widać to zwłaszcza w pierwszej fazie jego twórczości, którą charakteryzuje bo-gactwo fantazji poetyckiej, niezwy-kły dar kształtowania postaci ludz-kich i realistyczna plastyczność w opisie życia.

Bohaterowie Dickensa są paradok-salnym stopem pisarskim. W przeci-wieństwie do sylwetek Balzaka, wol-ni od tragicznych namietności, wło-czeni w banalny schemat moralny są jednak zarysowani ostro i wyrazi-ście.

Wzruszająca miłość do dzieci

Realistyczny geniusz Dickensa ha-mał jego konwencjonalizm estetycz-ny, zdobył mnóstwo postaci, dosko-nałe zindywidualizowanymi rysami, wlewając w nie życie i jakiś nieod-party urok. Najbardziej wypadły tu sylwetki robotnicze. Są one ubogie i niejasno odmalowane, zwłaszcza je-li zważymy gwałtowność walk klaso-wych, które proletariatu angielskie-mu wiodł z burżuazją za czasów Dickensa. O wiele różnorodniejsze są figu-ry zdeklasowanych nędzarzy, włóczę-gów i wykończonych, których środo-wisko autor znał na wylot, dalej nie-szczan, urzędników itp.

Nieprześcignione są portrety dzie-cięce, zwłaszcza opuszczonych, skrzy-wdzonych przez naturę i ustrój spo-łeczny dzieci. Dickensa kochał dzieci i oddał swoim młodocianym boha-terom wszystko, co było w nim najlep-szego. Jego Dawid Cooperfield, Oli-ver Twist, Nicholas Nickleby, Tra-dies, Nell, Kitt itd. są w dziełach ludzkiego wzruszenia zjawiskiem nie-powtarzalnym.

Artystyczne załamania i niekon-sekwencje ideowe Dickensa nie prze-staniają humanistycznej treści jego utworów. Jego powieści, będące wy-razem wzruszającej miłości dla poni-żonych, stawiają Dickensa w szeregu wielkich realistów XIX stulecia, w których dziełach człowiek nie uległ jeszcze dewaluacji, tak charaktery-stycznej dla literatury rozkładającej się na kapitalizm. O tym należy pa-miętać przy każdym spotkaniu z Dickensem.

ROMAN KARST.

Na półkach z książkami

„Traktory zdobędą wiosnę”

„Traktory zdobędą wiosnę” — Wi-tolda Zaleskiego, to piękna, warto-ciwość i nowoczesna książka o polskiej uści w pierwszym stadium przebudowy socjalistycznej. „Wreszcie przyszedł czterdziesty ósmy rok i w sprawie wiejskiej powiód ożywczy wiatr” — pi-sze Zaleski. Zapoczątkowane wielkie przemiany na uści dostarczają naszej literaturze nowej i uspaniałej proble-matyki.

Główna moga autora omawianych opowiadań skupia się na urzeczy-otnieniu duu hasel: mobilizacji i pogłę-bianiu świadomości pracującego chło-pstwa. Te obydwa procesy obserwuje-my w całej ich złożoności pokazane z wielkim talentem pisarskim i wyrobie-niem politycznym.

Wroga klasowego w książce Zale-skiego widzimy jasno; jest nim bo-gacz wiejski, wyzyskiwacz, spekulant, reakcyjny książka. Ale na ogół Zale-ski ułasciwie przedstawiają początkowe stadium walk o socjalistyczną prze-budowę uści, popelnia jednak peccien-błąd, który osłabia rewolucyjną ten-dencję książki. Nie wystarczająco uszech-stronnie ukazuje — wraz z walką o spóldzielczość — stale ograniczanie i wy-pieranie jeszcze nie kulakowa jako całości, ale jego poszczególne od-działy. Nie mamy przed oczami opto-tyku całej uści: kulackich zagród, za-grożeń średniackich i powstających spóldzielni.

Rozpoczęta kampania spóldzielcza na uści w ostatnim rezultacie pro-wadzi do zupełnego zniszczenia kapita-listycznego uoyzysku. Ta perspektywa ro-zwojowa uści nie występuje dość jasno na skutek zwięzłego nieco kąt widze-nia konfliktów wiejskich tylko od strony przodującej części chłopstwa, a ukrycia

w cieniu cofających się i rozgarniętych bogaczy wiejskich.

Z drugiej strony zbiór opowiadań Zaleskiego przekonywująco i pięknie dowodzi, że przyszłość uści należy do spóldzielni produkcyjnych. Członkowie spóldzielni ci nawet, którzy z wahaniem do niej przystępowali, sami już mogą ocenić przewagę gospodarki kolektywnej w porównaniu z gospodarką in-dywidualną. Przed spóldzielniami otwierają się wielkie widoki rozwoju.

Częste opisy przyrody nie są u Zala-skiego zbędnymi dekoracjami. Ich piękno polega na spojrzeniu na przyro-dę oczami człowieka pracującego, uba-zianiu pełnego uroku żywiołu, który ca-łemu wiek swym rozumem i wysiłkiem coraz-bardziej poznaje, ujarzma i wyko-nykuje.

Zaleski przedstawia pierwsze me-cne zalążki nowego bytu uści. Ale pisar-z nie tylko stwierdza, lecz i pokazuje jak żywym jest problem spóldzielczości pro-dukcyjnej w świadomości chłopstwa. Caka okolica obserwuje z rozbieżnymi uczuciami pierwszą spóldzielnię w Dan-kowicach.

Długie planowe wykonanie uści jesiennej jest nie tylko gospodarską koniecznością, ale także — co autor umiejętnie opisuje — ważnym zadaniem politycznym. Zalążkowe formy nowego bytu przyniosą ferment tam, na-cet, gdzie spóldzielczość jeszcze nie docie-ra.

Kształtowanie się nowej świad-mości chłopskiej obserwujemy w rozma-itych stadiach: chwiejność Wodniaka — matorołego chłopca, zastraszonego księ-żym pogróżkami; mocowanie się z zakorzenionym przyzwyczajeniem do in-dywiduajnej własności u komunisty Ada-maszkę, jednego z zalążków spóldziel-ni, który w czasie orki „załował trochę swojego bydlęcia” i oszczędzał mu ba-ta; rodząca się troska o spóldzielczu do-bytek, o wspólne u Niedźwiedzia. Sa-bika i Celiny ze spóldzielni dankowickiej, którzy z biciem serca przyjmują na świat „pierwszego byczka na spóldzielczym”. W śladzie scenie chłopi nie jest ani trochę klasowym sche-matem, a u każdej sytuacji żywi ludzie są do szpiku kości klasowymi jed-no-stkami.

Poza kilku wzruszającymi akcenta-mi przywiązania i zamilowania do smodo-może jeszcze niedostatecznie u całej książce Zaleskiego uwydatnia się pi-ękno pracy w nowym ustroju.

Kiedy obracając kartki książki przy-gladamy się aktywności naszej kampanii spóldzielczej, nieraz jesteśmy olśnieni ja-czy morni i mądry ludzie! Co za pra-wdziwi bohaterowie! Wypóbowani to-warzysze zaciężani do ostatka z porzą-kiem Stanisław Marzec z fabryki stwa-chowickiej, bezkompromisowny komuni-ści — Maria Iskra i Niedźwiedź ze spóldzielni produkcyjnej w Dankowicach i odpowiedziani, oddani gospodarze, jak bezpartyjni Sobik.

W wielkim skrócie Zaleski sarys-owuje szkice z życia świadomych bo-jowników naszej rewolucji. Pisarz po-trafia porównawczo i uwrnie ukazać me-cne sylwetki bohaterów naszej kampanii o spóldzielczość produkcyjną. Ci, co od dawna są głównymi bohaterami naszego życia, stają się w książce Zaleskiego pełnoprawnymi, pozytywnymi bohaterami naszej literatury.

Niewielkie opowiadania Zaleskiego otwierają szerokie widnokręgi litera-ckie. Każdy omalże rozwinęty obraz literacki (traktat na wógoru — symbol kolektywnej gospodarki, wiejski dzie-ciniec w popańskim pałacu) ma ogre-mnny realistyczny wymowę, kryje w sobie duży rewolucyjny ładunek.

Już w obrębie 200 — stronicowej tomiku można zauważyć pewien resmoj-pisarski autora. W miarę gruntowniej-szego poznawania uści i gromadzenia dalszych doświadczeń — mimo pewnych wskazanych usterk poszerza się i po-głębia obraz rzeczywistości, kształtuje się pełniejsza wijsza artystyczna: od sta-tycznych obrazków z życia uści („Prędo-winica Kolodziejów”, „Traktor na wógoru”) do skondensowanego zlicia-powieści o początkach spóldzielczości i bitwie o pierwszą orkę jesienią („W li-stopadzie, miesiącu jesiennym”), od re-portażu, posługującego się różnoro-dnym, często surowym materiałem (sa-tykietonem, statystycznym) do oryginalnej i pięknej prozy literackiej.

Zułatwza w ostatnich dwóch opo-wiadaniach autor nabiera szerszego od-dechu, ale stale jeszcze brak mu spi-cielnego rozmachu powieściopisarza.

Wielkie książki współczesne powsta-ją w terenie, a nie — za zielonym bio-kiem. „Traktory zdobędą wiosnę” są książką z prawdziwego terenu, pulsują-cą żywą, ludzką, rewolucyjną treścią, na-wołem obserwacji z życia autentycznych ludzi.

Książka Zaleskiego jest najlepszo-średniej wijszazna z aktualnymi zło-żami partii na odcinku wiejskim: dal-szego umacniania istniejących spóldzielni oraz szerokiej kampanii saka-dania nowych spóldzielni produkcyj-nych. Może ona służyć za przykład literatury upolitycznionej, bowiem uświa-damia polityczność i powaza, mobilizuje i uodparnia, ubraja i rozentuzjamo-wuje do walki o socjalistyczną przy-szołość uści polskiej.

Tadeusz Drewnowski.

„LUDZIE I PANOWIE”

(fragment powieści K. Dickensa p. t. „Ciężkie czasy“)

Ludzie w powieści Dickensa p. t. „Ciężkie czasy” — to tłum fa-bryczny Coketown, robotnicy, którzy jak główny bohater utworu, Stefan Blackpool, teacz angielski, przymierają głodem, harując w po-cie czoła na właścicieli wielkich zakładów przemysłowych. Panowie — to osobnicy w rodzaju mister Bounderby, o którym autor powiada: „był to człowiek bogaty: bankier, kupiec, przemysłowiec, wszyst-ko, co chcecie”.

Aczkolwiek akcja powieści rozgrywa się w połowie XIX wieku, podział na „ludzi” i „panów” jest dotąd w kapitalistycznej Anglii zachowany. Coraz wyraźniej jednak, powszechniej i w sposób nierów-nie bardziej rewolucyjny i organizowany, niż to czyni w zamiesz-czonej niżej scenie niewiadowiony Blackpool — walczą dziś an-gielskie masy pracujące z uciskiem i wyzyskiem angielskich panów o wolność i sprawiedliwość społeczną.

— A teraz, mój przyjacielu — rzekł pan Bounderby, którego — nie zdając sobie z tego bynajmniej spra-wy — nie mógł nieczym bardziej roz-złościć, jak właśnie tym, że zdawał się apelować do kogoś innego — je-śli zaszczycisz mnie swoją uwagą przez pół minuty, chciałbym zamie-nić z tobą parę słów. Powiedziałeś przed chwilą, że nie masz nie do po-wiedzenia o całej tej sprawie. Czy jesteś tego zupełnie pewny, zanim przejdziemy dalej?

— Sir, jestem tego pewny.

— Jest tu obecny pewien gentle-man z Londynu — pan Bounderby pokazał ruchem kciuka stojącego za nim pana Jamesa Harthouse’a — gentleman z Parlamentu. — Chciał-bym, żeby on posłuchał krótkiego dialogu pomiędzy tobą a mną, za-miast usłyszeć jego streszczenie — bo ja wiem doskonale, z góry, jak to będzie; zważ, że nikt nie zna tego lepiej niż ja! — zamiast usłyszeć to na wiarę z moich ust.

Stefan skłonił głowę przed gentle-manem z Londynu, okazując więk-sze zakłopotanie niż zwykle. Odruch-owo zwrócił oczy w stronę, gdzie poprzednio szukał ucieczki, ale za-uważywszy spojrzenie Luizy (wy-mowne choć szybko) skierował znów wzrok na twarz pana Bounderby.

— No więc, na co się skarżysz? — zapytał pan Bounderby.

— Nie przyszedłem tu, proszę pa-na — przypomniał mu Stefan — że-by się skarżyć. Przyszedłem, bo po-mnie przysłało.

— Na co — powtórzył pan Boun-derby krzyżując ramiona — na co wy ludzie na ogół się skarżycie?

Stefan patrzył przez chwilę na nie-go z pewnym wahaniem, aż wresz-cie zdawało się, że powziął decyzję.

— Sir, ja nigdy nie umiałem tego odpowiednio wyrazić, mimo, że sam miałem w tym znaczny udział. Do-prawdy my jesteśmy nłby w pieklu-nym myślenie, sir. Niech pan rozje-ź się po mieście — jakie ono jest bo-gate — i zobacz, filu ludzi sprowa-dzone tu, żeby głosić i budzić gremio-wali, i żeby wszyscy w ten sam spo-

wi, że to nie jest piekłylny młyn?

— Oczywiście — rzekł pan Boun-derby. — A teraz może powiedz te-mu panu, jakbyś rozwiązał ten pie-kiełlny młyn (jak to ty lubisz nazy-wać).

— Nie wiem, proszę pana. Nie moż-na się tego spodziewać ode mnie. To nie do mnie należy się z tym zwracać. Tylko do tych, którzy są na-de mną i nad nami wszystkimi. Co oni biorą na siebie, proszę pana, jeśli nie to?

— Powiem ci coś na to, w każdym razie — odparł pan Bounderby. My zrobimy przykład z paroma takimi Slackbridge’ami. Oskarżymy tych łajdaków o zbrodnie i wyślemy ich do karnej kolonii.

Stefan skinął poważnie głową.

— Nie mów mi, że tego nie zro-bimy — rzekł pan Bounderby, dmąc tym razem jak burzą — ponieważ zrobimy to, ja ci to mówię.

— Sir — odparł Stefan ze spoko-jem wynikającym z absolutnej pew-ności — gdyby pan wziął stu Slack-bridge’ów — tyłu, ilu ich jest i na-wet dziesięć razy więcej — i zasył-ich w oddzielne worki, i zatopił ich w najgłębszym oceanie, jakie kiedy-kolwiek był, zanim stworzono zie-mię, to sytuacja pozostałaby taka sa-ma, jak jest obecnie. Złosiłwi agita-torzy! — rzekł Stefan z zaskokanym uśmiechem — jakbyśmy nie mieli tutaj, ośmiad tylko pamiętamy, złośli-

„Klub Pasożytów”

Anglię — zwłaszcza, jeśli chodzi o sfery uprzywilejowane, czyli posia-dające — są wielkimi „młośnikami” tradycji, choćby nawet niektóre z tych tradycji nie należały ani do naj-lepszych, ani do najmodniejszych. Jedną z tradycji angielskich są — kluby towarzyskie, gdzie szanowi dżentelmeni spędzają długie godziny na jedzeniu, picu, drzemce, grze w karty itp. Te klubowe upodobania zdają się trochę przeczec nie mniej rzekomo tradycyjnemu przywiązaniu Anglików do własnego domu, co znaj-duje wyraz w dumnym powiedzeniu: „My home — my castle” (Mój dom — moja twierdza).

Oczywiście, kluby dzisiejsze, na-wet nazwa różnią się znacznie od kl-ubów — powiedzmy — z czasów pana Pickwicka. Tak np. w Londynie ist-nieją dziś bardzo wytworne kluby, noszące nazwy: „Klub Ciężkich West chnień”, „Klub Kłameców”, „Klub Pa-sożytów” itp.

Bardzo ciekawa jest historia „Klu-bu Pasożytów”, o której opowiadał niedawno dziennik „Daily Graphic”. Pewnego razu, labourystowski mini-ster Bevan, przemawiając na mitin-gu w Manchesterze wyraził się, że „członkowie partii konserwatywnej są wstrętniejsi niż pasożyty”. Dot-knięty tym do żywego, jeden z przy-wódców konserwatywnych — bogaty przemysłowiec — Armstrong założył na złość labourystom „Klub Pasożytów”, którego członkowie dzielą się na trzy kategorie: „wzręczni pasożyty”, „wstrętniejsze pasożyty” i „naj-wstrętniejsze pasożyty”. Przewodni-czący klubu — Armstrong należy do tej ostatniej, „najwstrętniejszej” katego-rii.

Podobno, zarząd klubu poszukuje energicznie pomieszczenia klubowego w bezpośrednim sąsiedztwie gmachu Izby Lordów, która należy również do instytucji „tradycyjnych” i skła-da się z utytułowanych mianowań-ców, reprezentujących sfery bogaczy, dżentelmenów i pasożytów społecz-nych. Tym sposobem bliskie sąsiedzt-wo klubu i gromadzenie dostojnych lordów byłoby bliskością nie tylko to-pograficzną, lecz bardziej istotną, bo opartą na ścisłym podobieństwie „du-chowym” byłwałoby obydwa lokali. Bez uszczerbku dla prawdy, można by nawet pozamieniać tabliczki z na-zwami u drzwi wejściowych tych dwóch instytucji, bo trafność obu nazw pozostałaby, przy tej zamianie ta sama.

Założyciele „Klubu Pasożytów” i jego zarząd — trzeba to przyznać — są ludźmi niepozabawionymi swoiste-go — choć raczej mimowolnego dow-cipu.

B. D.

Poeta walki i czynu rewolucyjnego

Christo Botew — wieszcz narodu bułgarskiego

Wielki poeta bułgarski, Christo Botew, należy do tych pisarzy światowych, którzy ściśle łączą twórczość pisarską z działalnością rewolucyjną. Jego życie związane jest z czynną walką o wyzwolenie Bułgarii z niewoli tureckiej, a jego poezja wypełniona jest płomiennymi wezwaniami do walki o wolność i sprawiedliwość społeczną.

Christo Botew urodził się 7 stycznia 1849 roku w małym miasteczku Kalofer, w okolicach doliny, która zasłynęła później z plantacji róż i produkcji olejku różanego.

Wówczas, gdy młody Botew wychowywał się w niezamożnej rodzinie miejscowego działacza oświatowego, w okolicznych górach nieustannie walczyli z Turkami nieustraszeni „hajducy”. Legendy i pieśni ludowe, opiewające ich walkę, głęboko zapadały w duszę młodzieńca. Legendy te łączyły się w jego wyobraźni z pięknem wspaniałych maszyn górskich Starej Planiny. Były one przeniknięte czułą miłością przyrody bułgarskiej, ale nade wszystko górowała w nich tęsknota do wolności ojczyzny, do wolności człowieka.

Jakże tu pisać inne wiersze, kiedy naród uciskany niewolą polityczną, a lud nie ma żadnych praw do samodzielnego gospodarstwa i kulturalnego rozwoju? Sprawdzajmy przez Turków, greki, chłopów i nauczycieli, wynaradawiali Bułgarów, nie rozumiejąc ich słownictwa obywatelskiego, ich narodowej historii. Rodzimi feudalni agrariusze uprawiali wyzysk chłopów bułgarskich na równi z wielmożami tureckiej burokracji.

W piętnastym roku życia Christo Botew wyjeżdża na naukę do Rosji. Osiada w Odessie, gdzie uczęszcza do gimnazjum. I tam bułgarski poeta pierwszy raz styka się z utworami rosyjskich rewolucyjnych pisarzy. Czyta tamne pisma Herceńa i Czernyszewskiego. Wywarły one wielki wpływ na umysłowość Botewa. Jego zapal rewolucyjny wzrasta. Wzrasta się pragnienie walki. Ale je

dnocześnie władze szkolne, zauważywszy „niedozwolone” zainteresowania ucznia bułgarskiego, bez ceremonii usuwają go ze szkoły z tak zwanym „wilczym biletem”. Pozbawiony środków do życia wskutek utraty stypendium szkolnego, poeta przebywa jeszcze jakiś czas w Odessie, udzielając lekcji rodzicom pewnego emigranta polskiego.

W końcu 1866 roku wyjeżdża i osiedla się w Besarabii, aby być bliżej kraju ojczystego.

Na krótki czas zjawia się w Kaloferze i wnet wyjeżdża do Rumunii, wchodząc tam w środowisko politycznej emigracji bułgarskiej. W okolicy Komuny Paryskiej staje się gorliwym wyznawcą hasła komunistycznego. Redaguje odezwy i „gazetki” rewolucyjne. W Galaczi wśród emigracji tworzy pierwszą komunistyczną, bułgarską komórkę organizacyjną. Pisze manifest rewolucyjny pt. „Symbol wiary bułgarskich komunistów”. Głos w nim: „Wierzę w powszechną, jedyną konieczność rodzaju ludzkiego na kuli ziemskiej — tworzyć dobro, w jedyny powszechny porządek komunistyczny — ratunek dla wszystkich uciskanych narodów — dążenie do braterstwa, równości i wolności, i w jedyną, niepodzielną ojczyznę wszystkich ludzi i ich wspólne władanie całym majątkiem. Jestem wyznawcą powszechnego komunizmu, znoszącego wszelkie niedostatki społeczeństw. Przeciwstawiam rozbudzenie narodów i powstanie w przyszłości komunistycznego ustroju na całym świecie”.

W tym samym 1871 r. łącznie z „Symbolem wiary” — Botew wysłał z Galaczi do Paryża pod adres Komitetu Komunistycznego, depeszę następującej treści: „Braterskie i serdeczne pozdrowienia od bułgarskich komunistów. Niech żyje komunizm! Teraz, z jeszcze większym zapalem oddaję się działalności rewolucyjnej. Wyraża w pismach poglądy, że tylko „natchnięta” narda rewolucja może oczyścić Ba-

kany nie tylko od Turków, ale i od wszystkiego, co może szkodzić dążeniu do pełnej wolności społecznej”.

Christo Botew poznaje się z całą plejadą przywódców narodowych i pisarzy, pracujących nad odrodzeniem kultury narodowej Bułgarii. Najwybitniejszy wśród nich, Luben Karawelow, — demokrat i radykał społeczny, początkowo należy do Komitetu Botewa, ale później zrywa z nim. Odtąd obaj pisarze w dyskusjach i pracach swoich zwalczają się ostro. Początkowo razem redagują emigracyjną „Niezależność”, a następnie „Sztandar”. Ale Botewa unośli młodzieńczy temperament i bojowość, łaknąca czynu. Botew zwałca niemal wszystkich starszych pisarzy, jak Rakowskiego, który wodził rejs wśród emigracji bułgarskiej. Nie cierpiała go kłótnia, ale mało boje

wa poezją innych utalentowanych poetów, jak Petko Slavejkowa.

„Wszystko zmusza człowieka do walki za prawdę i wolność” — mówi poeta. I tę walkę pojmuje realnie. W 1875 roku rewolucjonści bułgarscy przygotowują powstanie zbrojne. Wyznaczono dzień 16 września. Turcy jednak znali datę i próbie powstańców silił w zarodku. Znow zaczęły się dalsze żmudne przygotowania, podczas których nie brakło osobistych sporów na temat taktyki.

Kiedy wyznaczona została nowa data na dzień 11 maja 1876 r., część powstańców miała się przeprawić przez Dunaj i uderzyć na Turków, skupionych w garnizonach fortecznych. W jednym z takich oddziałów powstańczych był dowódca Christo Botew. Wyładował ze swoim oddziałem na brzegu Dunaju, pod mi-

asteczkiem Kozloduj i zdał na potę dnie. W górach na przełęczy Iskier, w pobliżu miasteczka Wraca, został otoczony przez przeważające siły tureckie. Nieprzyjacielska kula przebiła mu czoło. Potomni postawili w miasteczku Wraca pomnik na jego cześć i nazwali miejscową szkołę imieniem jego imieniem.

Życie Botewa było walką i w tej walce był poeta zgodny z tym, co pisał. W żadnym utworze naszej poezji (bułgarskiej) — pisze Bojan Fenew w swojej „Literaturze bułgarskiej” (opracowanej po polsku przez prof. Gołąbka w r. 1938), nie przedstawiono z taką siłą — współzycia powstania z przyrodą, jak w pieśniach Botewa. W utworze pod tytułem „Hadzi Dymitr” pisze poeta: Kto w boju życie odda za wolność, Ten nie umiera, nad nim płacze

Ziemia i niebo, zwierzę i przyroda, I wieszcz o nim pieśni śpiewają. W dzień go orlica cieniem zastąpi I wilk łagodnie lże mu ranę. A nad nim słońce, ptak junacki, I on nad bratem, junakiem się żali. „Las zaszumi, wietrzyk zawieje, A Bułgan śpiewa junaćką pieśń. Wiersze Christo Botewa przeważają w walce następnemu pokoleniu bułgarskiemu, młodym partyzantom naszej współczesności, którzy za jego przykładem walczyli zarówno z rodnym faszyzmem, jak i z obcym najeźdźcą. I kto widział Bułgania, ten nigdy nie zapomni pisarza, który osiągnął tak wysoką harmonię między poezją a życiem.

Mróz w służbie człowieka

Nowe metody technicznej obróbki metali

Od początku istnienia ludzkości chłód był wrogiem człowieka. Przed chłodem bronił się on, budując mieszkania, szyjąc odzież, używając ognia do ogrzewania. Ogień stał się jego sojusznikiem, potem sługą. Człowiek zaprzęgał go do wielkiej pracy w dziele opanowania metalu. Wytapianie rudy, odlew stali, hartowanie, cementowanie (hartowanie powierzchniowe), wyżarzanie to repertuar tak zwanej obróbki termicznej, której narzędziem jest ogień.

Ale człowiek przezwyciężywszy chłód, potrafił następnie zmusić go do pracy dla siebie. Od chłodu, przeznaczonych do konserwowania żywności, do nowych zastosowań niskich temperatur opartych gałęzi produkcji, jak np. otrzymywanie skroplonego tlenu, skroplonego powietrza — sędzi człowiek „uzbrojony w mróz”.

I przyszedł wreszcie czas, że człowiek wprzegnął mróz do procesu, który dawniej był wyłączną domeną ognia — do termicznej obróbki metalu.

Musztwa atomów

Termiczna obróbka, hartowanie, to odwieczny sposób poprawy własności stali. Ten sam kawałek stali silnie ogrzany, a później szybko ochłodzony posiada zupełnie inne właściwości. Jest bardziej sprężysty, twardy, nieustrasliwy. Nie poddaje się mechanicznej obróbce, której łatwo ulegał przed hartowaniem. Cóż więc zmieniło się w owym kawałku stali?

Zmienił się układ jego cząstek — atomów. Tak jak maszerująca kolumna żołnierzy na komendę oficera zmienia swój szyk i rusza w innym kierunku, tak atomy stali na komendę zmieniają swe miejsca, zmieniają sposób swego uszeregowania. Komendę wydaje... ogień, doprowadza do zmiany temperatury krytycznej, to jest takiej, w której rozpoczynają się zmiany struktury metalu.

Ale batalion żołnierzy, aby wykonać zmianę szyku, potrzebuje odpowiedniego miejsca, dostatecznej przestrzeni, placu ćwiczeń. Aby atomy stali zdały się swym stłkiem przemieścić, zmienić swe miejsce w tak zwanej „siatce kry-

stalicznej”, musi istnieć odpowiednio obszerna różnica między temperaturami. Jeśli stal nagrzemy do temperatury np. „wiśniowego żaru”, a potem ochłodzimy — to podczas przechodzenia od tej temperatury do zwykłej temperatury otoczenia proces przekształcenia się stali zdaży się dokonać. Stal zostanie dobrze zahartowana i będzie nam wiernie i pewnie służyć.

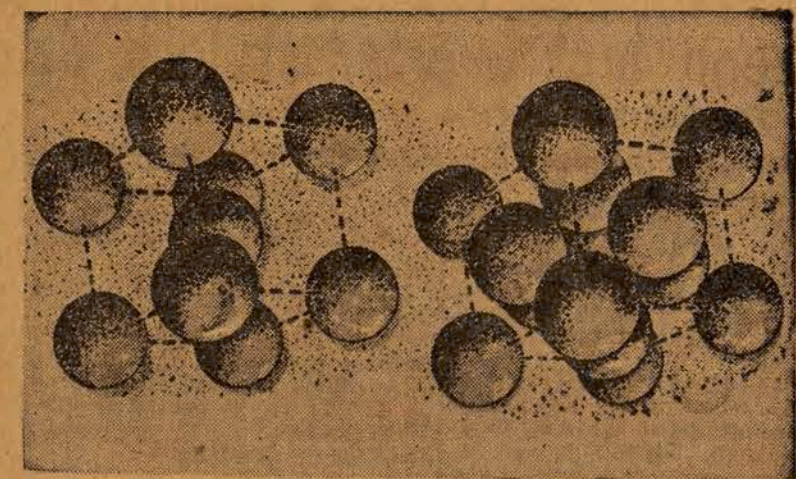
Stalowa arystokracja grymasi

Ale stal posiada dziś szerokie zastosowanie. Dla różnych celów różne jej właściwości starano się wzmocnić przez domieszkę innych metali. Raz bowiem potrzebna jest stal bardzo sprężysta, innym razem specjalnie twarda, kiedy indziej znow wyjątkowo odporna na rozgrzanie, odkształcająca się dopiero przy znacznie wyższych temperaturach, niż stal zwykła. Te cechy stali dyktowane są przez potrzeby przemysłu metalowego, który stanowi dziś podstawę naszej rywalizacji technicznej.

Otóż niektóre, stosowane w czasach ostatnich gatunki owych stali specjalnych, stali stopowych, posiadają temperaturę krytyczną, (tj. temperaturę, przy której rozpoczynają się zmiany w strukturze metalograficznej), zupełnie inną, niż stal zwykła. Są takie stale specjalne, które już w temperaturze 150 — 200 stopni ciepła zachowują się tak, jak stal zwykła rozgrzana do czerwoności, do 800 — 1000 stopni. Właśnie te gatunki stali nie mogą być hartowane zwykłą metodą. Ochładzane — po rozluźnieniu swej struktury krystalograficznej nie mogą „zdążyć” na dystansie od 150 do 200 stopni do temperatury otoczenia przeprowadzić w pełni zmiany nowego układu cząstek w go na nowy. W pięknie zahartowanym kawałku doskonałej stali znajdują się całe gniazda atomów, zachowujących dawny swój porządek, całe kawałki niezahartowanej stali.

Chłodzić — zamiast nagrzewać

Długo musiano się z tym godzić. Aż wreszcie ostatnio wezwano na pomoc... mróz. Ponieważ dla

Wraz ze zmianą temperatury zmienia się układ stali. Na rysunku z lewej — położenie atomów w wysokiej temperaturze. Z prawej — w temperaturze niskiej. Foto AR

przeprowadzenia właściwego hartowania potrzebna jest odpowiednia rozpiętość pomiędzy temperaturą zagrzania a temperaturą, do której następnie metal chłodziemy — postanowiono zwiększyć ją za pomocą ochładzania stali specjalnej nie do temperatury otoczenia, jak to czyniono dawniej, lecz do niezwykle niskich temperatur, do 150 — 200 stopni poniżej zera.

W stali w ten sposób chłodzonej zmiany strukturalne mogą się już dokonać w całej masie obrabianego jej kawałka i w rezultacie współpracy ognia z mrozem otrzymujemy wysokogatunkową stal stopową znakomicie zahartowaną.

Damasceńskie klingi i mikroszlif

W malowniczym zakątku Południowego Urалу stoi prastara fabryka metalowa „Zlatoustowska”. W pierwszej połowie ubiegłego wieku pracował w niej znakomity rosyjski uczonec, Paweł Anosow. Anosow przez wiele lat studiował wszelkie procesy obróbki stali, odlewania, kucie, hartowania i poczynił niezwykle ciekawe obserwacje. Do badań swych używał mikroskopu, przy pomocy którego rozpatrywał powierzchnie gładko szlifowanych stalowych kling szabli. Rezultaty swych prac badawczych zawarł w dwóch naukowych pracach „O przygotowywaniu stali lanej” i „O szablach”. Prace te zamieszczone zostały w Dzienniku Górniczym z roku 1837 i 1841.

Anosow, badając stare klingi z doskonałej stali, w których znajdował się zwykle jakiś wzór, doszedł do wniosku, że wzór ten nie jest sztuczny, że stanowi on tylko kowalstwo odbicie — przeprowadzone przy pomocy trawienia — naturalnego układu cząsteczek stali. Badając ów układ cząsteczek, stwierdził, że od niego zależy jakość stali, że ów układ z kolei zawdzięcza się właściwemu hartowaniu.

W ten sposób Anosow stał się pionierem nowej nauki, metalografii, która posiada dziś szerokie zastosowanie w przemyśle metalowym. Z prac Anosowa korzystał w kilkadziesiąt lat później, w siedemdziesiątych latach ubiegłego wieku wielki uczonec rosyjski Dymitr Konstantynowicz Czernow, twórca nauki o termicznej obróbce metali.

Jak niemal we wszystkich dotychczasowych pracach naukowych uczonych rosyjskich okresu przed rewolucyjnym, tak samo stało się i z odkryciami Anosowa i Czernowa. Nie wyszły one na szeroki świat, a kiedy następnie zaczęli wykorzystywać je zagraniczni angielscy, amerykańscy i niemieccy uczeni — oczywiście, skrzętnie ukrywali, skąd czerpali dane do swych „wynalazków”.

Znaczenie obróbki stali przy pomocy mrozu

Stosując obróbkę termiczną przy użyciu niskich temperatur, można otrzymać znaczne zwiększenie pożądanych właściwości stali. Zwiększa, jeśli chodzi o niektóre tryby, koła zębate, hartowane powierzchniowo, zastosowanie metod głębokiego ochładzania daje niezwykle wyniki. Metoda ta udało się np. zwiększyć twardość stali o 25,40 procent. Daje to cenny oręż przemysłowi budowy maszyn, samochodowemu i lotnictwu.

Również przy produkcji narzędzi precyzyjnych, instrumentów pomiarowych i narzędzi chirurgicznych, wyrabianych ze stali specjalnych, osiąga się doskonałe wyniki, stosując do hartowania niskie temperatury.

A więc dziś do hal hartowni, w sąsiedztwo gazowych i elektrycznych pieców, nagrzewających metal do niezwykle wysokich temperatur, wtargnęły chłody, sprzegające w służbie człowieka, w jego pracy i walce o opanowanie metalu — ognia i mrozu, dwa tak przeciwne czynniki.

*. Dabrowski

Z wierszy Christo Botewa

„PATRIOTA”

„Patriota” — odda duszę
Za naukę i swobodę,
Niekoniecznie własną duszę
Lecz duszę swego narodu
I zarabia jak się patrzy
Przy okazji tej dobrodziej,
A że duszę pożyjemy —
Człowiek tylko... o cóż chodzi?

Żadnej sumy nie opuścił,
Bo chrześcijanin jak niewiele,
Do świętym wiernie spieszy,
Bo w świętym też handelek,
I zarabia jak się patrzy
Przy okazji tej dobrodziej,
A że żonę daje w zastaw
Człowiek tylko... o cóż chodzi?

Serce czułe ma dla wszystkich,
Lecz to chytrą zawsze złudą:
Los wasz, bracia, jest mu za nic,
Wy tuczyć go swym trudem,
I zarabia jak się patrzy
Przy okazji tej dobrodziej,
Aż z chytrości zeże siebie —
Człowiek tylko... o cóż chodzi?

KAŻDŹ WASYLA LEWSKIEGO

Wasył Lewski jest powszechnie nazywany w Bułgarii „apostolem rewolucji”. W latach tureckiego jarzma, przebiegając się to za popa, to za dziada wędrownego, śpiewającego pieśni po jarmarkach, budził naród i zapalał do walki o wolność. Długo nieuchwytny, nie uniknął jednak zemsty tureckich oprawców. Powieszony publicznie u bram Sofii w roku 1873.

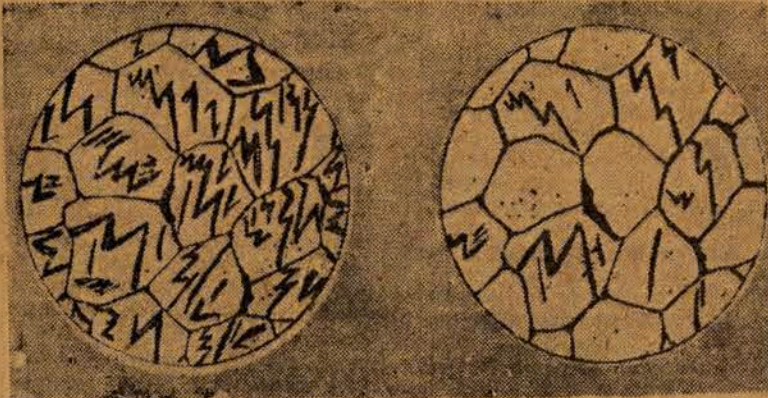
O matko moja, oczyjżno miła,
Czemu żalujesz tak dzisiaj płaczesz?
I ty, o kruku, ptaku przeklęty,
Nad czym grobem tak groźnie kraczesz?

Och wiem, ja wiem to, ty płaczesz, matko,
Żeś w czarnych szatach, o niewolnico,
A głos twój święty, to głos bez echa,
Ginący w puszczy wraz z tajemnicą.

Placz. Tam za miastem na skraju Sofii,
Wiś opadła na dół ciężarem
Ciała twojego syna, Bułgaro,
Na szybieniu — płacz nad ofiarą.

Kruki dziś kraczą groźnie, złowieszco,
A psy i wilki wyją po polach
Kwilenie dzieci, kobiety płaczą,
Starcy się modlą o kres niedoli.

A zima śpiewa swe pieśni lute
I ostre ciernie rozwiewa wokoło,
Ścięższe zimno, szloch beznadziejny —
Ciężko na sercu, złe, niewesoło...

Jeśli spojrzymy przez mikroskop na oszlifowany wałek zahartowanej stali, ujrzymy tak mniej więcej obrazek. Na lewo mikroszlif stali po zahartowaniu zwykłym. Z prawej — mikroszlif po hartowaniu metodą głębokiego ochłodzenia. Foto AR

Śladem naszych artykułów

Do jakiej grupy należą ekspedientki PSS

W jednym z numerów „Głosu Kobiet” zamieściliśmy list ekspedientek sklepu PSS Nr 574. W liście tym nasze czytelniczki zwróciły uwagę na fakt, że ekspedientki w sklepach MHD zaseregowały się do grupy pracowników umysłowych, a w sklepach Powszechnych do grupy pracowników fizycznych.

Obecnie Powszechna poinformowała nas, że sprawę tę przekazała Związkowi Zawodowemu Pracowników Spółdzielczych w Łodzi, który zajmie się nią i wyciągnie odpowiednie wnioski.

Apel greckich kobiet demokratycznych

Rozgłosni. Wolnej Grecji podała apel ogólnogreckiej Demokratycznej Federacji Kobiet z okazji Międzynarodowego Dnia Dziecka. Przedstawiając straszliwe warunki, w jakich żyją dzieci pod rządami monarcho-faszystów oraz imperialistów anglo-amerykańskich, apel wzywa wszystkie kobiety greckie do walki o zniesienie obózów koncentracyjnych, jak również obózów dla dzieci, o udzielenie powszechnej amnestii, o demobilizację, o przywrócenie dzieciom wolnej ojczyzny i pokoju.

Czego brak w przedszkolach dzielnicy Widzew?**Wyniki kontroli — przeprowadzonej przez Dzielnicowy Komitet Obróńców Pokoju**

W okresie, poprzedzającym Dzień Dziecka, Dzielnicowy Komitet Obróńców Pokoju — Widzew, zorganizował „trójkę”, która przeprowadziła kontrolę placówek socjalnych. Jedną z trójek zwiędziła łobki i przedszkola i stwierdziła m. in. co następuje:

W dzielnicy łobki miejskim przy ul. Nawrot 93 zastano wzorową czystość, mimo braku wody oraz ubikacji. „Trójka” zwraca się do Rady Narodowej m. Łodzi o zainicjowanie się tym łobkiem i stworzenie mu lepszych warunków.

15. Miejskie Przedszkole przy ul. Wysokiej obejmuje 147 dzieci, posiadając tylko 3 wychowawczynie oraz kierowniczkę, co zdaniem „trójki” stanowi zbyt nieliczną personel wychowawczy. Pomimo porządku i czystości przedszkole to sprawia wrażenie niekorzystne, gdyż zarówno ściany, jak i mebelki są w kiepskim stanie — zniszczone, obdrapanie. Uważamy, że odmalowanie mebelków i odświeżenie przedszkola stanowi sprawę palącą.

Zyczeniem kobiet pracujących tej Dzielnicy jest, o ile warunki na to pozwolą, aby przedszkole przekształcić na dwuzmianowe, w celu odciążenia kobiet, pracujących na zmianę. Wydaje się, że istnieją warunki sprzyjające, by w ten sposób zorganizować przedszkole.

Wyróżnia się pod każdym względem przedszkole TPD Nr. 12, które wprost lśni od czystości, a odżywia nie dzieci tu bardzo dobre. Jednak i to przedszkole posiada pewne usterki w postaci zbyt szczupłej kuchni, jak również braku dostatecznej ilości leżaków.

Z okazji MDD dzieci przedszkola odwiedziły swych rówieśników we wsi Deboleka, w spółdzielni przy

1945 roku odbył się w Paryżu zjazd delegatów z 40 krajów. Na zjeździe powołano do życia Światową Demokratyczną Federację Kobiet, która obecnie skupia pod swym sztandarem ponad 90 milionów postępowych kobiet całego świata, prowadzących nieustraszoną walkę przeciwko pozostałościom faszyzmu — o trwały i sprawiedliwy pokój.

Do władz Federacji weszły najsławniejsze kobiety świata: Nina Popowa — przewodnicząca Antyfaszystowskiego Komitetu Kobiet ZSRR, Dolores Ibarruri — Sekretarz Generalny Komunistycznej Partii Hiszpanii, Vaillant Couturier — symbol najlepszych bojowych tradycji francuskiego ruchu robotniczego oraz wielka uczona francuska — bezpartyjna demokratka Eugenia Cotton. Objęła ona godność przewodniczącej SDFK,

k którą ofiarne pełni do dnia dzisiejszego.

SDFK pod przewodnictwem Eugenie Cotton niezmordowanie i konse-

dukcyjnej powiatu sieradzkiego. Dzieci wystąpiły tam z piosenkami i tańcami i serdecznie zaprzyjaźniły się z dziećmi wiejskimi. Spodziewamy się, że podobnych wyjazdów od tej pory będzie więcej.

„Trójki” zwiędziły także łobki i przedszkola przyfabryczne, m. in. w PZPB im. 1 Maja, PZPB im. Banki Sawickiej i w PMS, w których pełne radości dzieci spędzają czas w jasnych i czystych salach.

Trzeba podkreślić, że w przedszkolach przyfabrycznych szybkiej usuwane są niedociągnięcia i braki, niż w przedszkolach miejskich, gdyż przedszkolami przyfabrycznymi żywo interesują się komitety robotnicze i opiekunkę, komisję kołową, koła Ligi Kobiet, rady zakładowe, związki zawodowe oraz komitety dzielnicowe PZPB.

Wszystkie te placówki mimo wstępujących tu i ówdzie usterek spełniają swoje zadanie — wychowują dzieci robotnicze, przywracając im do życia obywateli — budowniczych Polski Ludowej.

Helena Wagenblicher
sekretarz Dzielnicy LK Widzew

Umacniamy fundamenty lepszej przyszłości**Doniosłe zadania przodownic społecznych w walce o pogłębienie socjalistycznej dyscypliny pracy**

Jest konieczne, aby nasze przodownice społeczne zrozumiały głęboki sens o zabezpieczeniu socjalistycznej dyscypliny pracy i potrafiły w swej codziennej pracy wyjaśnić współtowarzyszom i koleżankom jej znaczenie i sens.

Ustawa ta ma przede wszystkim na celu wychowanie człowieka na świadomego budowniczego pokoju (socjalizmu), gdyż stosując kary przeciwko naruszającym dyscyplinę pracy, zarazem podkreśla, że wszyscy pracujący, wyróżniający się nienaganną dyscypliną pracy, winni być przez kierownictwo zakładu przedstawić do nagród i odznaczeń państwowych, ustalanych corocznie przez Radę Ministrów za wzorową dyscyplinę pracy.

Dlatego ta część klasy robotniczej, która najofiarniej pracuje przyjął ustawę o socjalistycznej dyscyplinie pracy z pełnym uznaniem i zadowoleniem. W akcji popularyzowania nowej ustawy duże zasługi położyły

kwentnie realizuje postanowienia I Kongresu, który nakreślił program działalności Federacji. Sekretariat SDFK już w grudniu 1945 roku wysłał na Konferencję Ministrów trzech mocarstw list z żądaniem wykorzystania energii atomowej wyłącznie dla celów pokoju i postępu i z protestem przeciwko reżimowi gen. Franco. List pietrował dalej terror klki rządzącej Grecją, demaskował antydemokratyczne środki, stosowane przez rząd egipski przeciw organizacjom kobiecym. Sekretariat Federacji zwracał się wielokrotnie do ONZ we wszystkich sprawach światowej wagi. Federacja zorganizowała wielką kampanię w skali światowej na rzecz dzieci.

Drogą wielkiej walki o najszybsze hasła ludzkości kroczy Federacja wraz z całym obozem postępu i pokoju, na czele którego stoi niezłomny Związek Radziecki, zmagając się nieugięcie o trwały i sprawiedliwy pokój na świecie.

Eugenia Cotton, stojąca na czele naszej Federacji, znana jest wielu tysiącom kobiet w Polsce. Eugenia Cotton, uczestnicząca w Kongresie Intelektualistów we Wrocławiu, wygłaszając przemówienie, w wielkim zgromadzeniu kobiecym, oświadczyła, że najważniejszym zadaniem wszystkich postępowych kobiet na świecie jest walka o sprawiedliwy pokój. W tej walce pamiętać należy, że los naszych dzieci spoczywa w naszych rękach.

Jesteśmy pełne szacunku i głębokiego przywiązania do Eugenie Cotton, która jest zdecydowanym bojownikiem o pokój, która walczy o to, aby nauka służyła dla dobra ludzkości, a nie stała się przyczyną jej zagłady. Postawienie Eugenie Cotton w stan oskarżenia wstrząsnęło głęboko kobietami Łodzi, które w ciągu 2 dni zorganizowały 62 zebrania z udziałem około 20 tysięcy kobiet, gorąco protestujących przeciwko represjom stosowanym przez rząd „francuski”. Wysłały już szereg protestów na ręce sędziego p. Perez.

Swą codzienną pracę przy naszych warsztatach solidaryzujemy się z walką kobiet francuskich przeciwko wojnie w Vietnamie i przesyłając im proletariackie, płomienne pozdrowienia, składamy życzenia pełnego zwycięstwa w walce.

H. K.

Niesłuszne oskarżenie musi być cofnięte

Kobiety Łodzi w obronie Eugenie Cotton

— jednej z przywódczyni światowego obozu pokoju

Kobiety polskie otrzymały w tych dniach list od członka Zarządu Światowej Demokratycznej Federacji Kobiet, Marie Claude Vaillant - Couturier.

W liście tym czytamy, co następuje:

Drogi przyjacielu!

Chciałabym Was zawiadomić o oskarżeniu, skierowanym przeciwko naszej przewodniczącej, pani Cotton.

Eugenie Cotton w dniu 26 maja wezwano do sędziego p. Perez w Pałacu Sprawiedliwości i oskarżono „o spowodowanie akcji demoralizującej armię i naród w celu podważenia obronności narodowej”.

Przed kilku miesiącami Związek Kobiet Francuskich opublikował plakat przeciwko wojnie w Vietnamie. Plakat ten przedstawiał kobietę, która drze dowód zapisu do wojska syna, który ma być włączony do korpusu ekspedycyjnego do Vietnamu.

Plakat ten stał się podstawą oskarżenia przewodniczącej S. D. F. K.

Uważamy, że cały świat powinien się o tym dowiedzieć.

Prosimy, abyście się i wy do tego przyczynili poprzez pisanie listów indywidualnych i listów zbiorowych opublikowanych przez radio, prasę oraz rezolucje podejmowane na wiecach.

Żądamy cofnięcia oskarżenia. Prosimy, abyście poparli naszą akcję i napisali natychmiast do: Mr. Perez, Juge d'Instruction Palais de Justice, Paris.

Marie Claude Vaillant-Couturier
członek Zarządu S. D. F. K.

P. S. We Francji chłopcy niepełnoletni, którzy nie są jeszcze w wieku poborowym, nie mogą wstąpić do wojska bez zgody rodziców”.

Kobiety Łodzi, zorganizowane w szeregach Ligi Kobiet, w odpowiedzi natychmiast skierowały do sędziego Perez w Paryżu list o treści następującej:

„Kobiety robotnicze Łodzi, zorganizowane w szeregach Ligi Kobiet, z wielkim oburzeniem przyjęły wiadomość o oskarżeniu przewodniczącej Światowej Demokratycznej Federacji Kobiet — Eugenie Cotton.

Żądamy cofnięcia haniebnego oskarżenia, będącego dowodem wściekłości podżegaczy wojennych, dążących do rozpętania nowej pożogi wojennej.

Eugenia Cotton, wielka uczona i patriotka francuska, stojąca na czele 90-milionowej rzeszy kobiet świat-

ta, jest nieustraszoną bojowniczką o pokój.

Postępowanie Wasze, jest wymierzone przeciwko światowemu ruchowi obrońców pokoju, przeciwko wszystkim kobietom w szeregach Światowej Demokratycznej Federacji Kobiet, które nie chcą więcej opłakiwać śmierci swych dzieci, które nie chcą więcej wychowywać dzieci na mięso armatnie.

Solidaryzując się z kobietami całego świata, jeszcze mocniej zjednoczymy się w walce o pokój przeciw imperialistycznym podżegaczom do nowej wojny. I dlatego razem z kobietami francuskimi żądamy cofnięcia haniebnego oskarżenia, które jest krzywdzący niesprawiedliwością, a świadczący o Waszej wściekłej słabości wobec walczących o pokój.

My, kobiety Łodzi, wzmożoną pracą w produkcji budować będziemy siłę obozu postępu i pokoju”.

Rozkosze słonecznej pogody

Wesoło i gwarno w ogródkach jordanowskich

Piękne pogody ostatnich dni sprawiły, że w ogródkach jordanowskich stała się gwarno i rojno. Mamusie tłumnie ściągają tam wraz ze swymi pociechami, które wesoło spędzają czas na zabawkach, gonitwach, korzystając z huśtawek lub z piaskownicy.

Przy jednej z „zesuwaczek” w Parku Źródlika toczy się oto następująca rozmowa: „A pławo jazdy mas?” — pyta z powagą mały Józio Wypych swą młodszą siostrzyczkę. Zdzisie, która nieudolnie usiłuje wdrapać się na stopnie „zesuwaczki”. W odpowiedzi Zdzisia chwytając lekceważącym ruchem brata za nos i wdrapuje się na górę.

Mamusie uprzyjemniają sobie czas, czytając książki i gazety lub „robiąc” na drutach.

W wielu plaskownikach należało by jednak zmienić piasek, który jest brudny i zaśmiecony różnymi odpadkami. Należałoby również zwrócić uwagę na młodzież około 14 lat, która obuwem brudzi „zesuwaczki”.

Helena Kędrak.

Nowe przedszkole dla dzieci w PZPW Nr 3

W dniu Międzynarodowego Dnia Dziecka kobiety z PZPB Nr 3 przeżywały uroczystą i niezapomnianą chwilę. W dniu tym bowiem odbyło się otwarcie przedszkola, którego brak dotkliwie odczuwały dotychczas matki pracujące. Na otwarciu przedszkola nie zabrakło także dzieci ze wsi Łazisko, które przyjechały zaproszone do swych rówieśników.

Referat okolicznościowy wygłosił dyr. Koźmiński. Głos zabierał

także tow. Kowalski, przedstawiciel Dzieln. Górnej Lewej. Po części oficjalnej odbyła się część artystyczna, którą dzieci przyjeły z radością. Pamiętny będzie ten uroczysty dzień dla kobiet, gdyż od tej chwili są spokojne o los swoich pociech i z większą energią i swobodą mogą pracować dla Polski Ludowej wykonując przedterminowo i z nadwyżką wszelkie plany produkcyjne. (w)

Przodownica pracy — czołową aktywistką partyjną i społeczną

Wyzwolenie Polski spod jarzma okupacji hitlerowskiej przez bohaterką Armii Radziecką stworzyło nowe, lepsze warunki bytu dla polskiej klasy robotniczej, warunki, w których także kobiety mają zapewniony równy start do nauki i pracy oraz awansu społecznego.

Kobiety w Polsce Ludowej ramie pr: 7 ramięnu z mężczyznami wno są fundamenty socjalizmu, utrwalając pokój światowy i zapewniając jasną przyszłość dla swych dzieci. Ogromna większość kobiet pracuje ofiarnie. Wiele spośród nich zajmuje dziś poważne i odpowiedzialne stanowiska, na których w pełni wywiązują się ze swych obowiązków.

Przykładem kobiety — robotnicy, która przez kilkanaście lat walczyła z uciskiem kapitalistów w czasie sanacyjnym, a dziś piastuje ważne

funkcje jest tow. Irena Lasota, ze Zjednoczonych Zakładów Przem. Pasmanteryjnego Łódź — Pólnoc. W zakładach tych tow. Lasota zatrudniona była początkowo jako hafciarka, a następnie jako tkaczka — na oddziale wstążek. Tow. Lasota ma już za sobą 22 lata pracy zawodowej, toteż doskonale pojmując, czym jest ustrój ludowy, gdyż do brzo pamięta, jak w pocie czoła pracowała dla wzbogacenia kapitalisty, zarabiałając grosze.

W Polsce Ludowej wysunęła się, jako zasłużona przodownica pracy. Nagrodzono ją Srebrnym Krzyżem Zasługi.

Tow. Lasota zawsze uważała, że aby zostać członkiem Partii — trzeba na to zasłużyć. Uzyskawszy więc tytuł przodownicy pracy, uznała, że może wstąpić w szeregi naszej Partii i uczyniła to w 1948 roku.

W zakładzie swym cieszy się całym kowitnym zaufaniem i sympatią wśród pracowników, a podczas wyborów do rady zakładowej — została powołana na stanowisko przewodniczącej. Funkcję swą spełnia wzorowo z wielką i rzetelną troską o robotnika.

Tow. Lasota, jako aktywny członek Partii, jest zarazem członkiem Wydziału Kobięcego przy Dzielnicy Staromiejskiej oraz członkiem egzekutywy KD Staromiejskiej. Jest również członkiem Zarządu IV oddziału Zw. Zawodowych i ławnikiem do spraw doraźnych.

Takich kobiet, jak tow. Lasota mamy wiele. Z każdym dniem ich przybywa, gdyż coraz bardziej wrażliwa staje się świadomość kobiet, dążących do utrwalenia pokoju na świecie przez swą pracę i do zbudowania socjalizmu w Polsce.

J. W.

Kobiety w kraju socjalizmu

Asystent Amanguł Geldyewa prowa dzi ćwiczenia z zakresu biologii na III roku studiów w Akademii Lekarskiej w Aszchabadzie

Kronika Piotrkowa

WAŻNIEJSZE TELEFONY:

10-72 Straż Pożarna
10-70 Szpital Międzykomunalny
15-87 Pogotowie lekarskie —
ul. Stalina 45.

KINA:

Kino „BALTYK” wyświetla film produkcji czeskiej p. t. „Dziś o wpół do jedenastej” — godz. 16,30, 18,30, 20,30. W niedzielę i święta dodatkowy seans o godz. 14,30 i poranek o godz. 10,30.

Kino „Polonia” wyświetla film produkcji francuskiej pt. „Zakochani są sami na świecie” — godz. 16, 18 i 20. W niedzielę i święta o godz. 14 i poranek o godz. 10,30.

Cyrk Nr 4 codziennie przedstawi wieniec o godz. 19,45, w niedzielę dodatkowo przedstawienie o godzinie 16.

ADRES REDAKCJI:

Aleja 8-Maja Nr 4, tel. 15-81.
Interesantów przyjmuje się od
godz. 16 do 18.

Rozdzielnia: ul. Słowackiego 26,
tel. 15-40

Ogłoszenia drobne przyjmuje
tylko Urząd Pocztowy.

Coraz więcej bibliotek gminnych
w powiecie piotrkowskim

Podjęta jeszcze w roku ubiegłym akcja rozpowszechniania czytelnictwa wśród mało i średniorolnych chłopów zamieszkałych na terenie powiatu piotrkowskiego, objęła już wszystkie gminy i większe ośrodki powiatu. Akcja krzewienia czytelnictwa finansowana jest przez Ministerstwo Kultury i Sztuki, które przez znaczną na ten cel poważne sumy.

W powiecie piotrkowskim niezależnie od już istniejących, zorganizowano 24 stałe biblioteki gminne. Zarządy gminne dla swych bibliotek

Wycieczka szkolna na trasę W-Z

W związku z Międzynarodowym Dniem Dziecka zorganizowano dla młodzieży szkoły podstawowej Nr 5 w Radomsku wycieczkę do Warszawy celem zwiedzenia trasy W-Z. Wyjazd nastąpił w dniu 7 bm. Udział w wycieczce wzięło oprócz działu szkolnej wielu członków Komitetu Rodzicielskiego.

Zarząd Główny ZSch

organizuje miesięczne kursy

kulturalno-oświatowe dla absolwentów liceów pedagogicznych

W celu jak najściślejszego powiązania nauczycielstwa szkół podstawowych na wsi z całokształtem prac kulturalno-oświatowych prowadzonych przez ZSch, Zarząd Główny ZSch przewidział w planie

akcji szkoleniowej na rok 1950 kursy wakacyjne dla tegorocznych absolwentów liceów pedagogicznych, kierowanych do pracy w szkolnictwie podstawowym na wsi.

Zainicjowana przez Zarząd Główny akcja spotkała się z dużym zainteresowaniem czynników państwowych oraz przyszłych nauczycieli. Dowodem tego są liczne zgłoszenia kandydatów na kursy ze wszystkich liceów pedagogicznych.

W porozumieniu z Ministerstwem Oświaty, Zarząd Główny ZSch nawiązał kontakt z dyrekcjami liceów pedagogicznych, które dokonały wyboru 600 kandydatów na kursy. Szkolenie odbywać się będzie od 10 lipca do 5 sierpnia r.b. w Wojewódzkich Ośrodkach Szkoleniowych ZSch (Borówko Stare k. Poznania, Łubie Górne k. Gliwic), w Uniwersytecie Ludowych (Głuchów Grójecki, Pałowiec w woj. kieleckim, Juchów w woj. białostockim, Szyce k. Krakowa, Większyce w woj. śląsko-krakowskim) oraz w Wojewódzkich Państwowych Ośrodkach Szkoleniowych (Inowrocław i Szczecin).

Zgłoszeni przez dyrektorki liceów pedagogicznych kandydaci na kursy zostaną powiadomieni we właściwym czasie o miejscu i terminie rozpoczęcia kursu. Nauka na kursach jest bezpłatna. Sluchacze otrzymają pełne wyżywienie i zakwaterowanie w internatach oraz zwrot kosztów podróży.

Program kursu przewiduje wykłady i zajęcia praktyczne z zakresu form pracy artystycznej i oświatowej w świetlicach gromadzkich oraz przerobienie przykładowego nowego repertuaru dla zespołów teatralnych i muzycznych.

Salony tego rodzaju otwarte są już w Warszawie i Krakowie.

Salon wystawowy radzieckich wyrobów
precyzyjno-optycznych w Łodzi

Centrala Techniczna urzędu w Łodzi przy ulicy Piotrkowskiej 68 salon wystawowy artykułów precyzyjno-optycznych, importowanych na podstawie umowy konsygnacyjnej ze Związkiem Radzieckim.

Otwarcie tego salonu umożliwi zainteresowanym firmom i przedsiębiorstwom sektora uspołecznionego, jak również szerokiemu rzeszom publiczności Łodzi i województwa zapoznanie się z osiągnięciami produkcji radzieckiej w zakresie aparatury precyzyjnej, przyrządów pomiarowych, wyrobów optycznych itp.

Salony tego rodzaju otwarte są już w Warszawie i Krakowie.

KRONIKA SPORTOWA

„GWARDIA” — „KOLEJARZ-RUCH” 2:0.

Przed paru dniami w Piotrkowie odbyło się spotkanie piłkarskie o mistrzostwo klasy „B” między drużynami miejscowymi — „Gwardia” a „Kolejarz-Ruch”. Mecz skończył się zwycięstwem porażką „Kolejarza-Rucha” 0:2. Bramki dla drużyny „Gwardii” zdobyli Borowiecki i Głowacki. Sędziował ob. Szumak z Łodzi.

O MISTRZOSTWO KLASY C. WYSOKIE ZWYCIESTWO KOLEJARZY.

Ostatnio odbył się na stadionie miejskim w Piotrkowie mecz między piotrkowskimi drużynami piłkarskimi o mistrzostwo klasy „C” między „Gwardią” a „Kolejarz-Ruch”. Spotkanie to zakończyło się całkowitym zwycięstwem „Kolejarza-Rucha” w stosunku 9:0. Bramki dla zwycięskiej drużyny

zdołali popularni zawodnicy „Kolejarza-Rucha” a mianowicie: Sobczyk 5 bramek, Zemio 2, Sieradzki 1 i Wiernicki 1.

Sędziował ob. Skawiński z Piotrkowa.

UWAGA SPORTOWCY I MIŁOŚNIKI SPORTU.

W dniu 11 czerwca br. w Piotrkowie na stadionie miejskim za parkiem odbyło się spotkanie piłkarskie o mistrzostwo klasy „B” między drużynami „Wiśniarz” Bełchatów a „Kolejarz-Ruch” z Piotrkowa.

Mecz ten zapowiada się bardzo interesująco i odbędzie się bez względu na pogodę z uwagi na to, iż będzie on miał decydujące znaczenie dla mistrzostw klasy „B”. Początek zawodów o godz. 17. Przedmecz tych drużyn w klasie „C” odbędzie się o godz. 19.

W hucie „Edwardów”

należy przyspieszyć realizację
zaplanowanych na rok bieżący inwestycji

Podobnie jak i w innych zakładach przemysłowych, również w hucie „Edwardów” zaplanowano na rok bieżący przeprowadzenie szeregu inwestycji, co przyczyni się winno do usprawnienia cyklu produkcyjnego. Obecnie mamy już połowę bieżącego roku i należy by sprawdzić, co na tym odcinku w hucie „Edwardów” zrobiono.

Stwierdzić należy, że pomimo usiłowań i starań kierownictwa za kład, realizacja zaplanowanych inwestycji technicznych posuwa się w żółtym tempie.

Między innymi zaplanowano urządzenie w roku bieżącym płuczkarni szkła, co ma duże znaczenie dla podniesienia jakości produkcji. Wyjaśnić należy, że do każdego t.zw. zestawu surowca, z którego wytapia się szkło, dosypane są pewną ilość stłuczek, co przyspiesza proces topienia. Ta domieszka wszelkich odpadków szklanych musi być czysta, ażeby nie zanieczyścić masy szklanej. Dotychczas w hucie „Edwardów” odpadki potrzebne do procesu topienia szkła przerabiane i segregowane są przez robotniczek ręczne. Naturalnie, że w ten sposób praca postępuje wolno, a poza tym od-

padki szklane nie zawsze są należyście przebrane. O wiele szybciej, taniej, a przede wszystkim lepiej zrobiłoby to mechaniczna płuczkarnia szkła. Dlatego też przeprowadzenie tej inwestycji kierownictwo huty „Edwardów” postawiło na pierwszym miejscu w planie inwestycyjnym na rok bieżący.

Dotychczas jednak budowa płuczkarni nie została jeszcze rozpoczęta. Sporządzono wprawdzie dokumentację techniczną i zamówienie skierowano do Państwowego Przedsiębiorstwa Budowlanego, Zjednoczenie Łódzkie, która to firma podjęła się wykonania prac, z tym, że koniecznych materiałów dostarczy huta „Edwardów”. Tymczasem koniecznych materiałów huta „Edwardów” nie posiada pomimo, że zamówiła je w Wydziale Zaopatrzenia Centralnego Zarządu Przemysłu Szkłarskiego w Sosnowcu. Należałoby więc, aby Centralny Zarząd zainteresował się tą sprawą i przyspieszył dostawę potrzebnych materiałów.

Drugą bardzo ważną dla usprawnienia produkcyjnego inwestycją, jest zakup przyrządów do mierzenia wysokich temperatur. Zainstalowanie tych przyrządów usprawniło by w poważnym stopniu proces topienia szkła. Dotychczas bowiem mierzenie temperatury w piecu hutniczym odbywa się dostawianiem „na oko”. Wprawdzie doświadczeni hutnicy po zabarwieniu masy szklanej potrafią określić czy masa szklana posiada odpowiednią temperaturę, często jednak oko ludzkie mimo najlepszych chęci zawodzi, co ujemnie odbija się na jakości masy szklanej. Gdyby były zainstalowane przyrządy do mierzenia wysokich temperatur, piec hutniczy ogrzewany byłby do właściwej temperatury i wyeliminowane zostało by przegrzanie masy szklanej. Przeprowadzenie tej inwestycji przyczyniłoby się również do przedłużenia okresu używalności pieca hutniczego. Na skutek bowiem ewentualnych przekroczeń temperatury, urządzenie pieca hutniczego niszczy się szybciej. Należałoby więc aby Zjednoczenie Przemysłu Szkłarskiego w Piotrkowie, które remu huta „Edwardów” bezpośrednio podlega, przyspieszyło zakup zaplanowanych przyrządów.

Dotychczas kierownictwo huty „Edwardów” jest dopilnowanym czasie. Dlatego też nie wystarczy zamówienie potrzebnych do inwestycji materiałów, ale należy energicznie interweniować w instytucjach nadrzędnych, aby materiały te były na czas dostarczane.

Obowiązkiem kierownictwa huty „Edwardów” jest dopilnowanie, aby zaplanowane inwestycje przeprowadzone były we właściwym czasie. Dlatego też nie wystarczy zamówienie potrzebnych do inwestycji materiałów, ale należy energicznie interweniować w instytucjach nadrzędnych, aby materiały te były na czas dostarczane.

W przyszłym roku szkolnym

powstanie Liceum Rolniczo-Handlowe w Dobryzycach

W przyszłym roku szkolnym dotychczasowe Liceum Rolnicze w Dobryzycach koło Radomska przekształcone zostanie na Liceum Rolniczo-Handlowe. Dotychczas nauka w Liceum Rolniczym trwała 3 lata, a począwszy od przyszłego roku szkolnego nauka trwać będzie 4 lata i absolwenci będą mieli prawo wstępu na wyższe uczelnie. W roku bieżącym trzecia klasa jest ostatnią klasą.

Uczęszcza tutaj 88 uczniów, przeważnie synów mało i średniorolnych chłopów. Z liczby tej 67 uczniów korzysta ze stypendium.

Poza zajęciami praktycznymi, młodzież Liceum wykonuje szereg prac gospodarskich, mających na celu rozwój budowy uczelni. Ostatnio na przykład przeprowadzono remont parkanu na przestrzeni 1.200 mtr.

Bujnie rozwija się życie kulturalne. Młodzież Liceum bierze czynny udział w pracach świetlicowych, ponadto wychodzi do świetlic gromadzkich w okolicznych wsiach, dając tam wyśtepy artystyczne.

W Liceum prowadzone są dwa zespoły młodzieżowe Wszechnicy Rolniczej i w najbliższym czasie część uczniów przystępuje do egzaminu Komisji Wszechnicy.

Uczniowie zarówno w nauce jak i w wykonywaniu zajęć gospodarskich przystąpili do współzawodnictwa, co ma na celu podniesienie produkcji mleka, usprawnienie tuczenia i chlewni itp.

W roku bieżącym Liceum opuści 20 absolwentów, którzy zasila kadry wykwalifikowanych fachowców w dziedzinie gospodarki rolnej i hodowlanej.

Przodownicy pracy składają zobowiązania

Podczas uroczystego posiedzenia MRN w Piotrkowie, przodownicy pracy Zjednoczonych Przedsiębiorstw Miejskich i Komunalnego Przedsiębiorstwa Remontowo-Budowlanego w Piotrkowie złożyli zobowiązania w imieniu własnym oraz całych załóg tych zakładów pracy.

Przedstawiciel Komunalnego Przedsiębiorstwa Remontowo-Budowlanego, tow. Ludomir Chrzanowski, zadeklarował, że dla uczczenia rocznicy PKWN, całkowicie wykonany zostanie plan robót, przewidziany na III kwartał r.b., przy czym wyremontowane zostaną 24 budynki, kosztem 35.582.090 zł., a ponadto wyremontuje się 2 budynki (przy ul. Krakowskiej 18 i Garnarskiej 4), za zaoszczędzone sumy.

Przodownicy pracy Zjednoczonych Przedsiębiorstw Miejskich, tow. tow. Wojciechowski, Reliszko i Białkowski, zadeklarowali gotowość wykonania przedterminowo, dla uczczenia rocznicy PKWN, instalacji gazowych do 17 domów i wodociągów do 12 domów, w dzielnicach robotniczych, pozbawionych dotąd nowoczesnych urządzeń i wygod.

Niezależnie od tego, w roku bież., przeprowadzony zostanie nowy, wyłącznik dla hut przez znaczonego rurociągu gazowy, dzięki czemu znacznie polepszy się dostawa gazu do mieszkań. Do stawa ulegnie poprawie jeszcze i wskutek tego, że załoga ZPM, zobowiązała się na dzień 22 lipca

r.b. odcinąć do użytku nowozainstalowany piec i zbiornik gazu. Piec ten będzie wytwarzał tyle gazu na dobę, ile robił to stary przez tydzień.

Pożyteczna placówka
musi mieć warunki dla rozwoju

Do jednych z lepiej zorganizowanych przedszkoli na terenie Piotrkowa należy przedszkole dla dzieci pracowników PKP. Pod czujnym okiem opiekunów znajduje tu opiekę około 80 dzieci piotrkowskich kolejarzy. Jest to działka przeważnie w wieku od 3 — 6 lat. Najmłodsi obywateli są otoczeni naprawdę miłą opieką, czują się nad ich rozwojem umysłowym w czym pomocą służą specjalne ćwiczenia, wyrabiające bystrość i wpływające na rozwój inteligencji. Dzieci otrzymują obfite śniadanie, obiad i odczyty wita

minowe, poddawane też są stałym i dokładnym badaniom lekarskim.

Jak nas informuje kierownictwo przedszkola, na przeszkodzie dalszego rozwoju tej pożytecznej placówki, stoi brak odpowiedniego pomieszczenia. W dni po godzinie pracy przedstawia się lepiej, dzieci mogą spędzić czas na wolnym powietrzu, ale w dni deszczowe, brak odpowiedniego pomieszczenia, utrudnia rozwój przedszkola. Wydaje się, że tym zagadnieniem winny zająć się wspólnie, władze kolejowe i miejskie.

Pierwsza wystawa

poświęcona spółdzielczości produkcyjnej

W Strzelinie w woj. wrocławskim została otwarta wystawa, poświęcona spółdzielczości produkcyjnej. Wystawa ta — pierwsza tego rodzaju w Polsce — daje obraz osiągnięć 18 spółdzielni produkcyjnych pow. strzeńskiego i nakreśla perspektywy ich rozwoju w Planie 6-letnim.

Trzykrotny wzrost liczby spółdzielni w pow. Strzelinie w ciągu roku, całkowicie zagospodarowanie odcinków, wzrost obszarów zasiewów z 26 tys. ha na 44,3 tys. ha, dwukrotny wzrost wydajności z ha, zwiększenie ilości uzyskiwanego mleka z 37 tys. litrów do prawie 56 tys. litrów — oto niektóre z podanych cyfr, świadczące o podnoszącej się stale wydajności pracy i o wzrastającym dobrobycie członków spółdzielni produkcyjnych pow. strzeńskiego.

Wystawa obrazuje nadto rozwój narzędzi rolniczych — od starożytnych sech do nowoczesnych maszyn rolniczych, wykazując jednocześnie, że nowoczesny sprzęt rolniczy wykorzystany może być racjonalnie tylko

przy zespołowej gospodarce. Obok narzędzi i maszyn umieszczono na wystawie fotografie tych, którzy najlepiej potrafili te maszyny obsługiwać. Są to przeważnie młodzieńcy przodownicy pracy.

Na tle dorobku młodych wsi spółdzielczych pokazano wielkie perspektywy ich rozwoju w okresie Planu 6-letniego. Na makiecie widzimy piękny wieś spółdzielczą, z murowanymi domkami, z nowoczesnymi zabudowaniami gospodarczymi, Domem Kultury, szkołą, sklepem spożywczym, z ulicami oświetlonymi elektrycznością i pięknie rozplanowanymi polami uprawnymi, pastwiskami i działkami przyzagrodowymi.

Wystawę odwiedzają licznie nie tylko chłopcy z okolicznych wsi, lecz z całego województwa wrocławskiego, a nawet z innych województw. Było by bardzo wskazane, aby Zw. Samopomocy Chłopskiej zorganizował wycieczki również chłopów naszego województwa na tę pouczającą wystawę.

„Pioniery” i „Sterny”
czekają na amatorów

W miarę rozbudowy naszego przemysłu oraz w związku ze zwiększoną wymianą towarową Polski, z państwami demokracji ludowej, stalemu polepszeniu ulega zaopatrzenie ludzi pracy w aparaty radiowe i sprzęt elektryczny.

Wzorowy sklep detaliczny Centrali Handlowej Przemysłu Elektrotechnicznego w Piotrkowie, po rozpoczęciu wśród mieszkańców naszego miasta znaczącej ilości aparatów radiowych, otrzymał ich nową partię. Nadeszły silne, czterozakresowe „Sterny”, nadające się szczególnie dla świetlic oraz mniejsze aparaty tej samej marki i wypróbowanej jakości, polskie „Pioniery”. Poza tym otrzymał nasz sklep również wszelkiego rodzaju grzejniki, sterylizatory elektryczne i kuchencek.

Na składzie znajdują się stale trzymająca ludzi pracy,

żarówki i lampy radiowe oraz przybory elektrotechniczne i instalacyjne. Nikt już dzisiaj nie narzeka na brak żarówek, które jest pod dostatkiem.

Niejednokrotnie już pisaliśmy o pracy personelu tej placówki — tym bardziej, więc miło po dzielić się z czytelnikami wiadomością, że sklep Centrali Handlowej Przemysłu Elektrotechnicznego w Piotrkowie otrzymał za pierwszy kwartał b.r. propozycję przechodni socjalistycznego współzawodnictwa pracy. Su mienne wykonywanie obowiązków przez obsługę tego sklepu, uprzejmość i tempo, w jakim załatwia się kupujących, znalazły swój wyraz w wyróżnieniu. Należałoby by sobie życzyć, aby i pozostałe sklepy piotrkowskie wykazały się mogły podobnymi osiągnięciami na odcinku zaopatrzenia ludzi pracy.

Chłopi województwa łódzkiego
rozpoczęli sianokosy

Doceniając korzyści wypływające z wczesnego zbioru siana i kończyń, chłopcy woj. łódzkiego przystępują masowo do sianokosów. W akcji tej biorą udział Spółdzielce Ośrodki Maszynowe, wyposażone w tym roku w ok. 500 kosarek oraz odpowiednią ilość ciągników, grabi i rek itp.

O rozpoczęciu sianokosów zameldowały już SOM pow. sieradzkiego, wieluńskiego i radomszczańskiego. Pierwsi w woj. łódzkim wyszli na łaki chłopcy gminy Brzeźno powiatu sieradzkiego.

W zbiorze siana i kończyń orzodzą spółdzielnie produkcyjne woj. łódzkiego oraz zespoły Państwowych Gospodarstw Rolnych.

Złóż ofiarę
na
Odbudowę Warszawy

20 LAT temu

Co pisała prasa łódzka w dn. 10 czerwca 1930 r.

FASZYSTOWSKIE KOCHAJMY SIĘ

W związku z przyjazdem do Warszawy faszystowskiego ministra spraw zagranicznych — Grandiego — odbył się bankiet, na którym wznoszono szereg toastów na cześć przyjaźni z faszystowską Italią.

SAMOBÓJSTWO FORTANCERKI

24-letnia fortancerka — Marta Wiechowczak wypija większą ilość nieznanej trucizny, ponosząc śmierć na miejscu. Wiechowczak od dłuższego czasu była bez engagement (bez zajęcia) — píše „Republika“.

WOLNE POSADY

Państw. Urząd Pośrednictwa Pracy poszukuje kandydatów z dobrymi referencjami i kwalifikacjami na następujące posady: 6 służących do gospodarstwa domowego, 1 numerowego bezdzietnego (nie więcej).

JULIANÓW OTWARTY — ALE NIE DLA WSZYSTKICH

Park Julianów otwarty przez cały dzień. Wejście dla dorosłych 60 groszy, dzieci i wojskowi — 30 groszy. („Republika“).

PRZYGODA KSIĘŻNEJ

Księżna Maria Ewa Radziwiłłowa, z domu Zawisza-Kiejgajło, wdowa po księciu Michałku, stryju księcia Janusza Radziwiłła przechodząc przez jezdnię na rogu Daniłowiczowskiej i Bielańskiej potrącona została przez pedzającego rowerzystę tak nieszczęśliwie, że złamała nogę i doznała wstrząsu mózgu. („Głos Poranny“).

DZIECI ZAGROŻONE GRUŻLICĄ

Na 123.557 zbadanych dzieci, na terenie Łodzi i województwa, 45.710 dzieci jest wyleczonych i zagrożonych gruźlicą. („Kurier Łódzki“).

TEATRY

PAŃSTWOWY TEATR POWSZECHNY
(ul. Obrońców Stalingradu 21)
(tel. 150-36)

Codziennie o godz. 19.15 komedia Al. Fredry „Wielki człowiek do małych interesów“
Kasa czynna od godz. 10 — 13 i od 16.

PAŃSTWOWY TEATR IM. STEFANA JARACZA
(ul. Jaracza 27)

Dziś o godz. 19.15 komedia Michała Bałuckiego pt. „Dom otwarty“
PAŃSTWOWY TEATR NOWY
(ul. Daszyńskiego 34, tel. 181-34)
Sobota, dnia 10 czerwca 1950 r.
O godz. 19.15 „Makar Dubrawa“.

TEATR „PINOKIO“
(ul. Nawrot 27)

Sobota, dnia 10 czerwca 1950 r.
godz. 8 — 12.30 według zamówień dla szkół widowisko zamknięte pt. „Nowa szata króla“.

TEATR „ARLEKIN“
(ul. Piotrkowska 152)

Sobota, dnia 10 czerwca 1950 r.
o godzinie 17.15 na scenie letniej widowisko pt. „Wesoła maskarada“, w razie niepogody „Złota rybka“. Kasa czynna codziennie od godziny 10.

PAŃSTWOWY TEATR ŻYDOWSKI
ul. St. Jaracza 2, tel. 217-49

kier. art. Ida Kamińska
ZESPÓŁ WROCŁAWSKI
Sobota, dnia 10 czerwca 1950 r.
premiera „Przyjaciele“ A. Uspien-
skiego w przekładzie i reżyserii
I. Grudberga. Początek o godzinie
19.30.

TEATR „OSA“
Traugutta 1, tel. 772-70

Sobota, dnia 10 czerwca 1950 r.
Ostatnie dni! Dziś o godzinie 19.30
„Romans z wodewilu“.

KINA

ADRIA — Kino nieczynne z powodu remontu.

BALTYK (Narutowicza 20)
„Zdradzieckie skały“ — godz. 16, 18.30, 21

BAJKA (Franciszkańska 31)
„Hrabia Monte-Christo“ I seria
godz. 18, 20

GDYNIA (Daszyńskiego 2) „Program aktualności krajowych i zagranicznych Nr 23“

godz. 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21
HEL — dla młodzieży (Legionów 2)
Program składany: Dzieje jednej obrączki, „Słoń i Mrówka“.

„Noc Noworoczna“, „Mistrz narciarski“, „Kim zostanie“
godz. 16, 18, 20

MUZA (Pabianicka 173)
„Hrabia Monte-Christo“ II seria
godz. 18, 20

POŁONIA (Piotrkowska 67)
Kino nieczynne z powodu remontu.

PRZEDWIOSNIE (Żeromskiego 76)
„Dziś o wpół do jedenastej“
godz. 17.30, 20

ROBOTNIK (Kilińskiego 178)
„Plomien Nowego Orleanu“
godz. 18, 20

ROMA (Rzgowska 84)
„Program składany“ („Szara szylka“, „Siedem czarodziejskich płatków“, „Biegłemu Wołgi“)
godz. 18, 20

REKORD (Rzgowska 2)
„Nieodrodna córka“
godz. 18, 20.30

STYLOWY (Kilińskiego 123)
„Czarodziejski kryształ“
godz. 18, 20

SWIT (Bałucki Rynek 2)
„Młoda Gwardia“ I seria
godz. 18, 20

WISLA (Piotrkowska 108)
„Salawat wódz Baszkirów“
godz. 16.30, 18.30, 20.30

WISLA (Daszyńskiego 1)
„Kłopoty referenta Trziszki“
godz. 17, 19, 21

WISLA (Piotrkowska 108)
„Salawat wódz Baszkirów“
godz. 16.30, 18.30, 20.30

WISLA (Daszyńskiego 1)
„Kłopoty referenta Trziszki“
godz. 17, 19, 21

WISLA (Piotrkowska 108)
„Salawat wódz Baszkirów“
godz. 16.30, 18.30, 20.30

WISLA (Daszyńskiego 1)
„Kłopoty referenta Trziszki“
godz. 17, 19, 21

WISLA (Piotrkowska 108)
„Salawat wódz Baszkirów“
godz. 16.30, 18.30, 20.30

WISLA (Daszyńskiego 1)
„Kłopoty referenta Trziszki“
godz. 17, 19, 21

WISLA (Piotrkowska 108)
„Salawat wódz Baszkirów“
godz. 16.30, 18.30, 20.30

WISLA (Daszyńskiego 1)
„Kłopoty referenta Trziszki“
godz. 17, 19, 21

WISLA (Piotrkowska 108)
„Salawat wódz Baszkirów“
godz. 16.30, 18.30, 20.30

WISLA (Daszyńskiego 1)
„Kłopoty referenta Trziszki“
godz. 17, 19, 21

WISLA (Piotrkowska 108)
„Salawat wódz Baszkirów“
godz. 16.30, 18.30, 20.30

WISLA (Daszyńskiego 1)
„Kłopoty referenta Trziszki“
godz. 17, 19, 21

WISLA (Piotrkowska 108)
„Salawat wódz Baszkirów“
godz. 16.30, 18.30, 20.30

WISLA (Daszyńskiego 1)
„Kłopoty referenta Trziszki“
godz. 17, 19, 21

WISLA (Piotrkowska 108)
„Salawat wódz Baszkirów“
godz. 16.30, 18.30, 20.30

WISLA (Daszyńskiego 1)
„Kłopoty referenta Trziszki“
godz. 17, 19, 21

WISLA (Piotrkowska 108)
„Salawat wódz Baszkirów“
godz. 16.30, 18.30, 20.30

WISLA (Daszyńskiego 1)
„Kłopoty referenta Trziszki“
godz. 17, 19, 21

WISLA (Piotrkowska 108)
„Salawat wódz Baszkirów“
godz. 16.30, 18.30, 20.30

WISLA (Daszyńskiego 1)
„Kłopoty referenta Trziszki“
godz. 17, 19, 21

WISLA (Piotrkowska 108)
„Salawat wódz Baszkirów“
godz. 16.30, 18.30, 20.30

WISLA (Daszyńskiego 1)
„Kłopoty referenta Trziszki“
godz. 17, 19, 21

WISLA (Piotrkowska 108)
„Salawat wódz Baszkirów“
godz. 16.30, 18.30, 20.30

WISLA (Daszyńskiego 1)
„Kłopoty referenta Trziszki“
godz. 17, 19, 21

WISLA (Piotrkowska 108)
„Salawat wódz Baszkirów“
godz. 16.30, 18.30, 20.30

WISLA (Daszyńskiego 1)
„Kłopoty referenta Trziszki“
godz. 17, 19, 21

WISLA (Piotrkowska 108)
„Salawat wódz Baszkirów“
godz. 16.30, 18.30, 20.30

WISLA (Daszyńskiego 1)
„Kłopoty referenta Trziszki“
godz. 17, 19, 21

WISLA (Piotrkowska 108)
„Salawat wódz Baszkirów“
godz. 16.30, 18.30, 20.30

WISLA (Daszyńskiego 1)
„Kłopoty referenta Trziszki“
godz. 17, 19, 21

WISLA (Piotrkowska 108)
„Salawat wódz Baszkirów“
godz. 16.30, 18.30, 20.30

Ze sportu

Na osiem walk-pięć znaków zapytania Z łodzian najwięcej szans na zdobycie dwóch punktów posiada tylko Anielak

Dzisiaj o godzinie 19 w hali ZS „Włókniarz“ odbędzie się dawno oczekiwany mecz bokserski Śląsk-Łódź. Zestawienie walczących par wyglądać ma następująco (na pierwszym miejscu goście).

Waga musza: Zadora—Anielak.
Waga kogucia: Grzywocz—Matecki.
Waga piórkowa: Brzeziński—Zającowski.
Waga lekka: Kępa—Marcinkowski.
Waga półśrednia: Maciejewski—Dąbowski.
Waga średnia: Sznajder—Olejnik.
Waga półciężka: Nowara—Wieczorek.

Waga ciężka: Drapala—Jaskóła.

Ze względu na długą przerwę w imprezach pięściarskich trudno nam zorientować się w obecnej formie naszych chłopców, toteż wszelkie papierowe obliczenia szans mogą być tylko zawieszoną z kretesem. Posłuchajmy więc co o nich mówią ci, którzy tkwią w naszym pięściarstwie od szeregu lat i z racji swych „urzędów“ formę naszych pięściarzy znają w ciągu całego roku.

Prezes ŁOZB Ejme, jeśli chodzi o nasze rozgrywki jest ostrożny:
— Przewiduję wynik raczej remisowy.

sowy 8:8 — mówi — ale wskazać palcem zwycięzców nie potrafie.

NAJCIEKAWSZE WALKI

Najciekawszej zapowiadają się walki w wagach cięższych, gdyż tutaj najtrudniej przewidzieć zwycięzców. Zaczniemy od wagi najcięższej: Drapala — Jaskóła. Będzie to walka rewanżowa za mistrzostwo Polski. Jaskóła będzie się chciał zrewanżować Ślązakowi za odebranie mu tytułu w Gdańsku i gdy, nie pozwoli się trafić, spotkanie może wygrać.

CO BĘDZIE JAK DRAPALA TRAFI?

Gdy jednak Drapala trafi — pytamy.

— Wtedy może być źle, gdyż Ślązak posiada bardzo silny cios — mówi nasz rozmówca.

Drugim spotkaniem, które interesuje mnie specjalnie — mówi prezes ŁOZB — będzie walka w wadze półciężkiej, pomiędzy Nowarą, a Wieczorkiem. Wieczorek według opinii kierowników drużyn startujących w Gdańsku winien być obok Nowary drugim rina listą w wadze półciężkiej. Czy na to w istocie zasłużył, przekonamy się w sobotę.

SZNAJDER CZY OLEJNIK?

Bardzo ciekawie zapowiadają się również walka w wadze średniej — pomiędzy Sznajderem a Olejnikiem. Sile ciosu przeciwstawi się tutaj technika.

Debiuta zobaczymy na ringu poraz pierwszy od mistrzostw Polski. Przeciwnik jego Maciejewski jest nadzieją Śląska, więc i ta walka zapowiada się ciekawie.

ATUTEM KĘPY JEST KONDYCJA

— Drugą nadzieją Śląska jest Kępa, przeciwnik Marcinkowskiego. Posiada on niesły cios, ale największym jego atutem jest wspaniała kondycja fizyczna, której właśnie brak łodzianinowi. W wadze piórkowej Zającowski będzie miał bardzo niebezpiecznego przeciwnika. Brzeziński, rewelacja turnieju gdańskiego, posiada dobry cios i dobrą technikę, toteż więcej szans daje jemu.

MATECKIEGO MOŻE ZASTĄPIĆ SZALIŃSKI

— W wadze koguciej nie jest wykluczone, że Mateckiego zastąpi Szaliński, o ile oczywiście nie będzie miał dużych trudności z wagą. No oczywiście nie tutaj będziemy mieli nie wiele szans na zdobycie punktów. W wadze natomiast muszej typuję na zwycięzcę Anielaka — kończy nasz rozmówca.

TRAMWAJE ZAPEWNIONE

A teraz, tym wszystkim, którzy się wybierają na dzisiejszy mecz, komunikujemy: w hali zostały wyjęte wszystkie okna, aby publiczność miała czym oddychać i zarezerwowane dodatkowe tramwaje, aby mogła bez trudności dostać się do domów.

Nasi korespondenci piszą.

W ramach rozgrywek o „Puchar Polski“, drużyna piłkarska przy Studium Przygotowawczym na Wyższe Uczelnie w Łodzi rozegrała dwa spotkania: z Wyższą Szkołą Pedagogiczną i z Politechniką. Oby dwa spotkania zakończyły się zwycięstwem drużyny Studium. Mecz Studium — Wyższa Szkoła Pedagogiczna, zakończył się stosunkiem 10:1, a mecz Studium — Politechnika 4:2.

Roman Frączak

korespondent Głosu Robotniczego przy Studium Przygot. na Wyższe Uczelnie

Mistrzostwa

piłkarskie ZSRR

MOSKWA. — Leader rozgrywek piłkarskich o mistrzostwo ZSRR — Zenit (Leningrad) uchronił swą pozycję na czele tabeli zwyciężając Torpedo 4:0. Zenit ma obecnie po 11 grach — 18 pkt.

Pod znakiem dwóch kół

W czwartek w Łodzi odbył się szereg wyścigów kolarskich, w których brali udział nie tylko czelowi nasi zawodnicy, ale i „nasi milusińscy. Na zdjęciu u góry najmłodszy zwycięzca, u dołu fragment wyścigu głównego, który wygrał Wójcik (Warszawa)

Z igrzysk szkolnictwa zawodowego w Warszawie

W Warszawie rozpoczęły się w czwartek 8 bm. eliminacje Igrzysk Szkolnictwa Zawodowego. W igrzyskach sportowych bierze udział imponująca cyfra około 2 tys. chłopców i dziewcząt ze szkół zawodowych z całego kraju.

Rozegrano 34 walki pięściarskie, w których wyróżnili się: w wadze muszej Kukier (Lublin), Kargier (Łódź), Wojnowski (Poznań), mimo porażki z Kargierem, w w. piórkowej Izidorczyk (Szczecin), w w. lekkiej Borkowski (Warszawa), Wytyk (Poznań) w w. półśredniej Karpinski (Warszawa), w w. średniej Styś (Kraków), Wisz (Rzeszów).

Poza tym rozegrano eliminacyjne spotkanie w koszykówce męskiej, które przyniosło następujące wyniki: Gdańsk — Szczecin 33:23, Kraków — Wrocław 65:20, Toruń — Łódź 37:40, Warszawa — Rzeszów 73:18.

W siatkówce żeńskiej Toruń pokonał Lublin 2:0, Gdańsk — Wrocław 2:0, Katowice — Kielce 2:1, Łódź — Warszawa 2:1.

W siatkówce męskiej Wrocław — Lublin 2:1, Łódź — Toruń 0:2, Gdańsk —

Katowice 2:0, Warszawa — Kraków 2:0. Spotkania w piłce nożnej przyniosły następujące wyniki: Mł. Górnicza — DOSZ (Warszawa) 3:0 (1:0) Katowice — Toruń 1:0 (0:0).

W szczyptorniaku Poznań pokonał Katowice 3:2 (2:2), Toruń — Lublin 4:3 (2:2), Warszawa — Łódź 9:3 (6:1), Wrocław — Kraków 1:9.

Odbył się również marsz patrolowy dziewcząt na dystansie 3 tys. m w ramach wieloboju juniackiego. Zwyciężył zespół Wrocławia w czasie 18:54,2 przed Katowicami 20:25,5.

Z życia KS „Budowlani“

Zarząd Związkowego Klubu Sportowego „Budowlani“, zawiadomiła, że została utworzona Sekcja Gimnastyki. Treningi Sekcji prowadzić będzie znany zawodnik repr. Polski — trener Kirkicki Jan.

Zapisy nowowstępujących do Sekcji przyjmują sekretariat Klubu w poniedziałki, środy i piątki od godz. 18.

Dzisiejsze imprezy...

Kalendarzyk dzisiejszych imprez sportowych przedstawia się następująco:

Zawody bokserskie: w hali sportowej na Widzewie o godz. 19 odbędzie się towarzyski mecz między miastowy Łódź — Śląsk. Walczyć będą najlepsi pięściarze obu okręgów. O godz. 18.30 odbędzie się dwa spotkania finałowe juniorów w wadze koguciej i lekkiej. Na boisku Legii przy Placu 9 Maja odbędzie się mecz o mistrz. kl. B Legia — Związkowiec (Tomaszów).

Zawody lekkoatletyczne: stadion ŁKS Włókniarz, godz. 16 pierwszy dzień mistrzostw okręgu drużyn klasy A w konkurencji męskiej i żeńskiej. Zawody obejmują wszystkie konkurencje głównych mistrzostw Polski.

Piłka ręczna: boiska Unii przy ul. Piotrkowskiej 180: zawody o mistrzostwo w siatkówce męskiej: klasa A: godz. 17: Unia — ŁKS Włókniarz, godz. 17.45: AZS — Spójnia, godz. 18.30: Unia — Spójnia, godz. 19.15: Związkowiec — AZS.

Klasa B: godz. 17: Unia II — ŁKS Włókniarz II, godz. 17.45: AZS II — Spójnia II, godz. 18.30: Unia II — Spójnia II, godz. 19.15: Związkowiec II — AZS II.

Zawody szermiercze: w sali Ogniska przy ul. Traugutta o godz. 17 odbędzie się pierwszy krok w konkurencji żeńskiej. Na starcie stanie 16 młodych zawodniczek. W ramach mistrzostw odbędzie się szereg pokazów a mianowicie: walka na bagnety, oraz walki w szpadzie, szabli i florecie.

Kąciak szachisty

red. Wróblewski i Furs

Dnia 1 sierpnia rozpoczyna się w Iwoniczu-Zdroju II Indywidualne Mistrzostwa Polski Juniorów. Turniej trwać będzie do 15 sierpnia i brać w nim będzie udział 14 zawodników, którzy przeszli przez eliminacje okręgowe. Imienne wyznaczenie graczy jest niedopuszczalne. W związku z tym Łódzki Okręgowy Związek Szachowy organizuje Mistrzostwa Okręgu Juniorów, w których mogą wziąć udział wszyscy zawodnicy zgłoszeni do Okręgu i którzy nie przekroczyli 18 lat i 6 miesięcy. Zapisy przyjmują ob. Katajew w lokalu Koła Szachowego „Ogniska“, Łódź, ul. Moniuszki 4-a. W dniu 15 bm. lista uczestników zostanie zamknięta. Dnia 16 bm. o godzinie 18 w lokalu ŁOZ Szach. w Łodzi przy ul. Curie-Skłodowskiej 28, odbędzie się zebranie organizacyjne Mistrzostw. Obecność zawodników obowiązkowa.

Dnia 10 bm. o godzinie 18 w lokalu Koła Szachowego „Ogniska“ przy ul. Moniuszki 4-a odbędzie się zebranie wszystkich członków i sympatyków Koła, na którym omawiane będą sprawy organizacyjne, rozdane będą legitymacje koła, oraz zostanie omówionych i zademonstrowanych kilka partii z Budapesztu.

GŁOS

Organ Łódzkiego Komitetu i Wojewódzkiego Komitetu Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej

Redakcja: KOLEGIUM REDAKCYJNE.

Telefony:

Redaktor naczelny 216-14

Zastępca red. naczelnego 216-23

Sekretarz odpowiedzialny 216-05

Dział partyjny 216-19

Dział korespondentów robotniczych i chłopskich oraz redaktorów gazetek ściennej 216-42

Dział kulturalny 223-38

Dział miejski i sportowy 224-21

Dział ekonomiczny 218-11

Dział rolny 224-21

Redakcja nocna: wewn. 5

Kolportaż: 172-31

Łódź, Piotrkowska 70, tel. 222-32

Administracja 260-42

Dział ogłoszeń: Łódź, Piotrkowska 104a, tel. 111-50 i 114-78

Wydawca RSW „Prasa“

Adr. Red.: Łódź, Piotrkowska 86, III-de piętro.

Druk. Zakł. Graf. RSW „Prasa“

Łódź, ul. Żwirki 17, tel.